

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

(„Faluk” Országos Földművelésszövetség)

Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 42. szám.

1934 október 21.

Az új magyar élet alapjai

A „Nemzeti Munkahét” keretében sok szó esett a magyar föld népéről. Okos, értelmes beszédek hangzottak el, amelyek ugyancsak odatapintottak a bajok elevejére. De tovább is mentek, mert ugyanakkor a gyógyulás utját is igyekeztek megjelölni. Nem könnyű dolog ez ma, amikor a falu gyökerét rágja a pénztelenség és a világválság hullámai ugyancsak ostromozzák a magyar barázdákat.

Sok a földmives baja, a falu baja. Számptalan sebből vérzik a föld népe, éppen azért igen sok és hatásos gyógyszerre volna szükség. Kétszerezsen örültünk tehát a magyar földművelésmilliókkal együtt, amikor hallottuk Marschall Ferenc dr. földművelésügyi államtitkár szavait a „Szövetkezetek Szövetségének” évi közgyűlésén. Még fülünkben csengenek a gondviselészerű mondatok, amikor ezt hangsúlyozta:

— Különösen szükség van napjainkban hitet tenni a szövetkezeti gondolat mellett, amikor a kormány és társadalom együttes munkával, egy új magyar élet alapjait rakja le.

Megszívlelésre méltó szavak. A súlyos időknek megfelelő súlyos beszéd, amelynek minden sorában azonban ott él és ott rezeg a falu népének, a kisembernek és a földmivestársadalomnak a szeretete.

Őszintén bevalljuk, mi ezt a beszédet vártuk Marschall Ferenctől, a legszebb program kinyilatkoztatását: segíteni a népen. A földművelésügyi államtitkár ismeri a falusi élet minden örömét, bánatát, kálváriáját, a magyar földmivese ember nehéz élet-sorsát, mert hiszen egy emberéletet töltött el a falu, a magyar föld szolgálatában. Éppen azért egy pillanatra meg kell állnunk, hogy a „Vasárnap” útján országgá, világgá kiált-hassuk, be a legkisebb faluba és a legszegényebb portába is, hogy a magyar földmivestársadalom sorsa jó kezekben van.

Miről is volt szó? A magyar falu gazdasági védőbástyájáról, a *szövetkezet*ről. Arról az intézményről, amelyet az utóbbi időben annyit támadtak és annyit csákányoztak. Amikor a földművelésügyi államtitkár a kisemberek társadalmába be akarja ujjra vinni a szövetkezeti életet, akkor a nemzet egyetemes érdekeit tartja szem előtt, mert a sok apró kisember gazdasági megvédése egyenlő az ország életével, vagy ahogy ő mondta: *nem intézményeket és alakulatokat támogatunk, amikor a kormány a szövetkezetek segítségére siet, hanem a magyar nép széles rétegeit, a kisembereket szívesen látja.*

És ezt vegyük tudomásul mindazok, akik újra ott szeretnék látni a föld népét a gazdasági erőtlenségben és szervezetlenségben. Ha valaha szükség volt arra, hogy ilyen komoly kijelentések hangozzanak el, —

ahol a szó és a tett egy, — úgy napjainkban leginkább, amikor valósággal Isten csodája, hogy ez a nemzet hivatott vezetői irányításával még mindig meg tudja állni a helyét. Szövetkezeti összefogásra nem akkor van szükségünk, — és ezt mindenki tudja — amikor jól megy a sorunk. A szövetkezet a nehéz idők szülötte.

A kisember védőbástyája, a sok apró millió szövetkezeti erő összesűrűsödése, hogy így vállvetve kibírja a gyenge, az erőtlenséget, az elesett falusi ember az élet szörnyű megpróbáltatásait.

És ezt a hitet, bizalmat hirdette Marschall Ferenc. Azt, hogy hatalmas lendítő erő rejlik a testvéri összefogásban. Prófétai szavakként hangzott, hogy gazdasági erőinket ne prédáljuk el, mert a magyar gazdára, a föld acélos munkására, míg a világ fennáll, mindig szükség volt és

Horthy Miklós Kormányzó Ur átadja a forgalomnak a Budapest—kecskeméti újonnan épült utat

lesz. Ehhez azonban az kell, hogy a falvak népe is meghallja a figyelmeztető szót és megtalálja azt a nemzeti öntudatot, amely a szövetségi szellemben át tudja nevelni a társadalmat. Ha a német polgárság 50.000 szövetségetben van megszervezve, ha Lengyelország földműves népe százezstendős vértanaság gazdasági kinjait ki tudta védeni szövetségeiben, akkor miért ne tudnánk mi is? Az ut adva van, csak akarni kell.

Ha a magyar falunak földművesmilliói egyek lesznek nemcsak az elhatározásban, hanem a cselekvésben is, akkor a Gömbös Gyulák, Mayer Jánosok, Kállay Miklósok és Marschall Ferencok szava nem lesz a pusztába kiáltó szó, hanem valóság. Erre azonban csak akkor számíthatunk, ha hátuk mögött ott érzik a földművesnép egész egyetemességét és a nemzet munkaerőjét, mert a vezér ereje csak a közkeletben van. Hogy eredményesen tudjunk cselekedni, ahhoz megvan mindennünk. Elsősorban az ősi, elpusztíthatatlan magyar erő. De megvan a magyar faluban a magyar rögnök élni-akarása is.

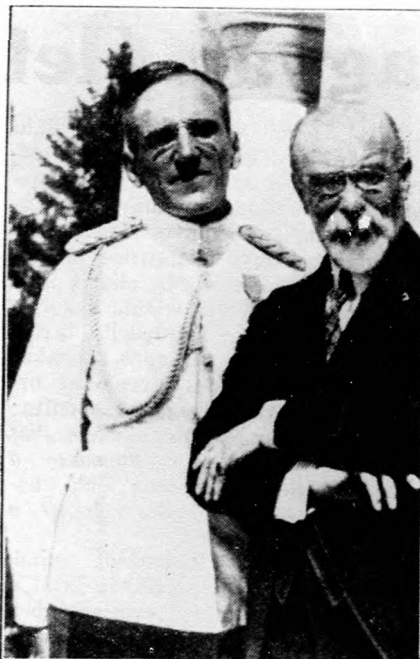
Éppen azért mi szentül hisszük a földművelésügyi államtitkárral együtt, hogy *népünk karja erős, nemcsak a föld megmunkálásában, de megvédésében is.* És ha a szövetségi eszme táborában ott lesz az egész magyar társadalom az új cselekvő közszellemmel, amely alapja a szebb magyar jövő épülő templomának, akkor nincs mit félnünk.

SZEKERES LÁSZLÓ dr.

Árpád lőtt a fokossal...

Sok mindent megértünk mi már, Európa utszélére kötött, kolduló koldusnál is kevesebbre becsült, ezeréves igazságunktól külügyminiszeri szavakkal megfosztott, jogkeresésünkben agyonhallgatott, önérzetünkben észre nem vett, minden eredendő hibák okozójának feltölt magyarok, amióta — tizenöt keserves éven át — a Dunamedence s kapcsolt részeinek ujonnan rendezett beosztását védik a Népszövetség magasztos jelszava alatt azok, akiknek érdekükben áll, hogy a trianoni rendelkezések véglegesek maradjanak. De olyat még nem pipáltunk, mint ami most kezd füstölni a cseh pénzen táplált párisi sajtóban, hogy Magyarország a bűnös a szerb király s a francia külügyminiszter halálában, merthogy magyar földön szövedött volna az ármányos hínár, amely ezt a feneketlen felfordulást most behálózza. Adta teremtette! Még utóbb kisül, hogy bizonyos nevezetű Nagy József vagy Kis Mihály, esetleg Szentistván Árpád a tettes és turul van a homlokán és bőjju ing meg fodros alsó volt rajta és nyilván fokossal lőtt a Sándor király szívébe

s a Barthou vállába. Nem lehetetlen, ahogy mi a vezető európai igazságot ismerjük. Mért ne mi tettük volna, mikor a Princip Gavrilo nemzetének ez volna most a kívánatos, a csehnek élvezetes, a franciának pedig kényelmes? Lehet, hogy meg is állapítják. Jugoszláv detektívek alkalmas pofonjaival, cseh pénzzel és francia betűvel. Akik az igazságot úgy védtek, mint ők a legutóbbi két évtizedben, bizonyára könnyűszerrel megtehetik ezt. De természetesen mi is ott leszünk a vallatásnál. Ma azonban még csak annyit mondunk: *szomorú igazság és korhadt jog az, amelyet ilyen átlátszó hazugságokkal kell már védeni és takargatni!*

A Marseille-i merénylet két áldozata: Sándor szerb király és Barthou francia külügyminiszter.

A Kormányzó Ur megnyitotta a Budapest—kecskeméti új műutat

A London—isztambuli nemzetközi autót Budapest—kecskeméti szakasza elkészült és a Kormányzó Ur, a miniszterelnök és az illetékes hatóságok képviselői jelenlétében október hó 12-én adta át rendeltetésének. A hetvenkét kilométeres új út Soroksárnál kezdődik, keramittal, topekával, betonnal burkolták és 7.7 millió pengőbe került. Az új ut ünnepélyes megnyitása Soroksárott folyt le. A miniszterelnök kíséretében érkező Kormányzó Urat Preszly Elemér, Pest vármegye főispánja köszöntötte, majd Fabinyi Tihámér kereskedelemügyi miniszter mondott üdvözlő beszédet. A Kormányzó Ur ezután a diszkapuzhoz ment s egy nemzetiszínű szalaggal diszitett ollóval átvágta

a diszkapuz két szárnya között kifejlesztett nemzetiszínű szalagot. A Kormányzó Ur ezzel megnyitotta az új műutat. Fabinyi Tihámér kereskedelemügyi miniszter bemutatta az államfőnek az államépítészeti hivatal és a minisztérium utépítési osztályának vezetőit és tisztviselőit, az utat építő vállalatok vezetőit, mérnökeiket és minden vállalatnak egy-egy munkását, akikkel a Kormányzó Ur sorra kezet fogott. A Kormányzó ezután autóra szállt s a jelen volt előkelőségekkel együtt elindult az új műuton Kecskemét felé. Utközben a községeken át mindvégig lelkes ünnepléssel fogadta a lakosság a Kormányzó Urat.

Fél 11 óra tájban érkezett a Kormányzó Ur Kecskemétre, ahol megújuló lelkes ünnepléssel fogadták. A városháza előtt Fáy István dr. főispán, majd Kiss Endre polgármester köszöntötte a Kormányzó Urat, aki keresetlen szavakban válaszolt az üdvözlésre. Az ünnepélyes fogadtatás után a Kormányzó Ur a városházán villásreggelin vett részt és utána háromnegyed 12 óra tájban a sorfalat álló lakosság lelkes ünneplése közben visszatért a fővárosba.

Ezután átadták az új utat a forgalomnak.

A miniszterelnök varsói utja halasztást szenved

Gömbös Gyula miniszterelnöknek október hó 14-ére tervezett varsói utja rövid időre halasztást szenvedett.

A lengyel lapok egyébként a miniszterelnök közeli látogatása alkalmából cikkeket közölnek a magyar-lengyel történelmi kapcsolatokról és nagy rokonszenvvel írják a két nemzet közeledéséről.

Filléres gyorsvonatok október 21-én

1. Budapestről Pécsre. A menettérti jegy ára 5 pengő. — 2. Budapestről Salgótarjánba. Ez a vonat az utasok le- és felszállása végett Mátraverebély megállóhelyen is megáll. A menettérti jegy ára 2.90 pengő. — 3. Budapestről Debrecen—Nyíregyházára. A menettérti jegy ára Debrecenbe 4.70 pengő, Nyíregyházára 5.40 pengő. — 4. Szombathelyről Székesfehérváron át Budapestre. Ez a vonat az utasok fel- és leszállása végett a következő állomásokon áll meg: Sárvár, Celldömölk, Veszprém külső és Székesfehérvár. A menettérti jegy ára Szombathelyről, Sárvárról és Celldömölk-ről 5.30 pengő, Veszprémből és Székesfehérvárról 3.10 pengő. — 5. Miskolc—Egerből Esztergomba. A menettérti jegy ára Miskolcra 4.90 pengő, Egerből 4.20 pengő. — 6. Debrecenből Egerbe. A menettérti jegy ára 2.90 pengő.

A királygyilkosság

Az elmúlt héten is a Marseille-i királygyilkosság tartotta lázban az egész művelt világot. Egész Európa rendőrsége azon dolgozott, hogy a merénylet részleteit és a tettesek személyazonosságát megállapítsa, továbbá kiderítse, hogy kik állottak, mint értelmi szerzők a borzalmas merénylet mögött.

Az első hírek, amelyekről legutóbbi számunkban beszámoltunk, még csak meglehetősen zavaros képet adtak a merénylet lefolyásáról. Az első hírek szerint a merénylő egy *Petrus Keleman* nevű horvát kereskedő volt, akinek a karján a macedon forradalmi bizottság tetovált jelét találták. A francia rendőrség a legnagyobb buzgalommal látott hozzá, hogy a halott gyilkos bűntársait megtalálja, mert elképzelhetetlennek látszott, hogy a merényletet egyetlen ember követte el. Néhány órával a merénylet megtörténte után már jelentették az egyik vidéki csendőrpáncsnokságnak, hogy a svájci határ közelében lévő városka: *Thonon*, szállodájában két gyanús idegen szállt meg. Az idegeneket letartóztatták és megállapították, hogy *mind a kettő a csehszlovák köztársaság utlevelével utazik. Ladislav Benes és Jurislav Novák* nevek állottak az utlevelekben. A francia rendőrség csakhamar megállapította, hogy *mind a két utlevél hamis*. A két letartóztatott ember bevallotta, hogy valóban közük volt a merénylet-hez, tudtak róla és ők is benne voltak abban a társaságban, amely a merényletet előkészítette.

Az állítólagos Benes és Novák valamásából lassan kibontakozott a me-

rénylet egész borzalmas képe. Kiderült, hogy a merénylők teljesen bizonyosra akartak menni, s ha a merénylet Marseilleben valami okból nem sikerült volna, akkor a *Sándor királyt Párisba vivő vonatot robbantották volna fel, ha pedig ezt sem tudták volna véghezvinni, akkor Párisban ismételték volna meg a merényletet.*

Előrelátható volt az is, hogy a külföldi sajtónak az a része, amely az elmúlt tizenöt esztendő alatt egyetlen egyszer sem mulasztotta el, hogy Magyarországot rágalmazza, ezt az alkalmat sem fogja elszalasztani a rágalomhadjárat megindítására. A cseh zsoldban álló „*Quotidien*” című lap volt az első, amely azt írta, hogy a magyar kormány bujtotta fel a merénylőket és ezt a teljesen légből kapott, aljas rágalmat napokon keresztül világgá kürtölte az egész elleneséges sajtó. Meg kell azonban állapítani, hogy a francia sajtó józanabbik része, de elsősorban az angol, olasz és a német sajtó nyomban visszautasította ezt a képtelen vádat, sőt a francia külügyminisztérium egyik magasrangú tisztviselője mindjárt az első napon abszurdumnak minősítette.

Természetesen a további nyomozás is igazolta, hogy Magyarországnak ehhez az aljas merénylet-hez semmi köze nem volt és nem is lehetett. Sikerült megállapítani a királygyilkos személyazonosságát. Nem *Petrus Keleman*nak, hanem *Vlada Georgievnek* hívják, valóban a macedon terrorista-társaság tagja volt és nem ez az első merénylet, amelyet elkövetett. Az állítólagos *Benes* és *Novák* valódi nevét is megállapították. Benes valódi ne-

A Marseille-i merénylet tettese

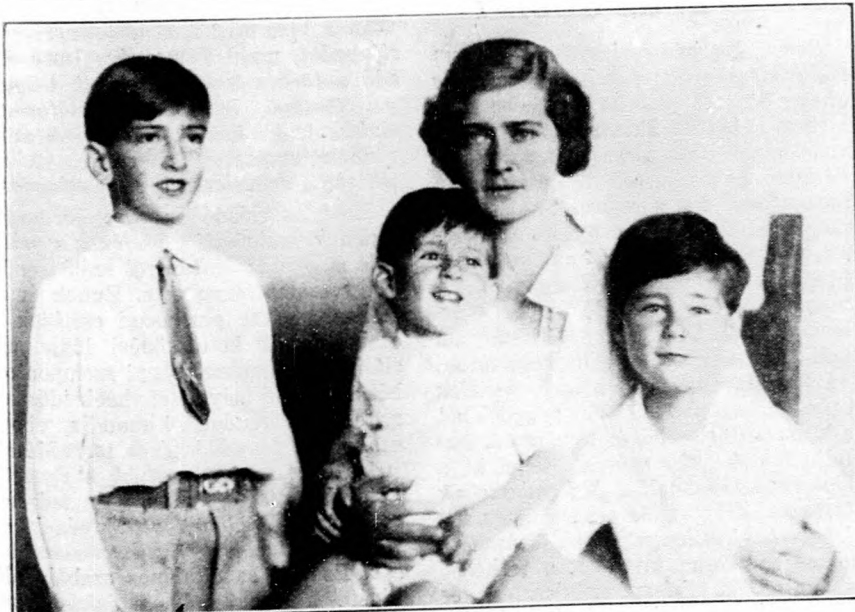
vén *Rajcsin Ivornak*, Novákot pedig *Pospisil Zvonimirnek* hívják és az utóbbi politikai merényletet a belgrádi katonai törvényszék in contumaciam (távollétében) már halálra ítélte.

A királygyilkosság természetesen a legnagyobb gyászt a szerb fővárosban keltette. A minisztertanács azonnal átvette a hatalmat. Az elhunyt király politikai végrendeletét felbontották és annak alapján azután a nyomban királlyá kikiáltott gyermekkirály *II. Péter*, nagykoruságáig a királyi végrendeletben kinevezett *Karagyorgyevics Pál királyi herceg, Stankovics Radenko szenátor és közoktatásügyi miniszter és Perovics Iván, a szávai bán* ság bánjából álló régenstanács vette át a hatalmat. A hadsereg és a haditengerészet azonnal felesküdt az ifjú királyra.

Sándor király koporsóját a *Dubrovnik* nevű jugoszláv hadihajó vitte Marseilleből vissza Jugoszlávia kikötőjébe, *Spalatóba*. A hajó október 14-én reggel hat óra körül futott be a kikötőbe, ahol komor gyászpompa várta. Spalatóból vonaton *Zágrádba* vitték a koporsót s itt egy félnapra kiállították, hogy a város lakossága is leróhassa kegyeletét halott királyja előtt. Október hó 15-én déli 12 órakor hagyta el a különvonat *Zágrábot* a meggyilkolt király hamvaival és ugyanaz nap éjjelkor érkezett *Belgrádba*.

(A temetés részleteiről jövő héten közlünk beszámolót. A szerkesztő.)

Barthou francia külügyminisztert óriási részvét mellett temették el Párisban. Temetésén százezrek vettek részt és a szónokok megfogott szavakkal méltatták a tragikus véget ért államférfi hazafiúi érdemeit. Utódjául *Lebrun* köztársasági elnök *Laval* volt miniszterelnököt nevezte ki külügyminiszternek.

Sándor szerb király özvegye: Mária királyné és gyermekei Balról: a tizenhárom esztendő II. Péter király.

A kiskoru király helyett a királyi hatalmat gyakorló szerb régens-tanács esküt tesz

Rendelet a védett birtokok terheinek átvállalásáról

Meghosszabbították az éves gazdasági cselédek szolgálati idejét

A 33-as országos bizottság október hó 12-én ülést tartott, amelyen Koós Zoltán ismertette a védett kisbirtokok terheinek rendezése ügyében kiadandó rendeletet. A gazdatartozások tárgyában kibocsátott 14.000/1933. M. E. számú rendelet értelmében ugyanis a védett kisbirtokokon bekebelezett pénzügyi terhek egy részét részben a kézpénztörlesztéssel, részben a tartozásnak állami könyvadósságként való átvállalásával az állam rendezi. Erre a teherrendezésre az olyan gazdaadósok igényjogosultak, akiknek védett birtoka a 10 katasztrális holdat meg nem haladja, vagy ha meg is haladja, a birtok katasztrális tiszta jövedelme 100 koronánál nem nagyobb, illetve védett birtoka csupán házas beltelekből áll. Kézpénztörlesztéssel az állam a bekebelezett pénzügyi terhek ama részének felét egyenlíti ki, amely rész a birtok katasztrális tiszta jövedelmének harmincszoros szorzatán felül esik. Amennyiben pedig a kézpénztörlesztés után még marad olyan bekebelezett pénzügyi terhek, amelyek részben a birtok katasztrális tiszta jövedelmének negyvenszoros szorzatán, az ezen a határon felül eső bekebelezett pénzügyi terheket könyvadósság formájában vállalja át az állam. Az esetben, ha a védett birtok csupán házas beltelekből áll, a házádoalap kilencszoros, illetve tizenkétszoros szorzatán felül eső bekebelezett hitelinté-

zeti terheket rendezi az állam a most ismertetett módon.

Ennek a teherrendezésnek részletes szabályozására vonatkozik a kormányrendelete, amelynek főbb intézkedései a következők:

Melyik védett birtok terhelt vállalja át az állam?

Sem kézpénztörlesztésnek, sem könyvadósságvállalásnak nincsen helye abban az esetben, ha a bekebelezett terhek a birtok katasztrális tiszta jövedelmének kétszázszoros szorzatát (csupán házas beltelek esetében a házádoalap hatvenszoros szorzatát) meghaladják. Nincs azonban az adósságvállalásnak akadálya akkor, ha a hitelezők követeléseikből annyit lemondanak, hogy az adós terhe a lemondás folytán e terhelési határ alá száll. Egy-egy katasztrális hold után, ugyancsak egy-egy házas beltelek után legfeljebb 300—300 pengő lehet a kézpénztörlesztés és ugyancsak legfeljebb 300—300 pengőt tehet ki a könyvadósságvállalás. Ha valamelyik tartozás több adós ingatlanára bejegyzett jelzáloggal van biztosítva, akkor az ilyen tartozást a terhelés, valamint a kézpénztörlesztés és könyvadósságvállalás mértékének kiszámítása tekintetében annál az adósnál kell teljes összegében figyelembe venni, aki a tartozás főadósa. Ha a

főadós meg nem állapítható, a tartozást akként kell számításba venni, mintha fejenként egyenlő arányban terelné az együtt-kötelezetteket. Az adósságvállalásért nem kell külön folyamodni, mert a hitelintézetektől beszerzett adatok alapján hivatalból történik a rendezés lebonyolítása. Arról, hogy az egyes kisbirtokokok terhéből mennyit egyenlít ki az állam, a lebonyolítás során mind az adós kisbirtokokok, mind az érdekelt pénzügyi intézetek értesítést kapnak. Az a kisbirtokos, aki terheinek rendezéséről 1935 április 30-áig nem kap értesítést, a juttatásokra azonban magát igényjogosultnak tartja, 1935 június 30-ig közvetlenül is jogosítva lesz még bejelenteni igényét. Gondoskodás történik a rendeletben arról is, hogy az egész eljárás az érdekelt kisbirtokokok javára minden költségtől és illetéktől mentesen bonyolították le.

Néhány hozzászólás és Imrédy Béla pénzügyminiszter tájékoztató kijelentései után a bizottság a rendelettervezetet elfogadta.

A gazdasági cselédek szolgálati idejének meghosszabbítása

Temesváry Imre előadó ezután a vagyonátruházási illetékekről szóló 1920. évi XXIV. t.-c. egyes rendelkezéseinek módosításáról, illetve kiegészítéséről szóló rendelettervezetet ismertette. A rendelet értelmében az ingatlanokat terhelő illetékeknek eddigi legfeljebb öt évig tartó elsőse a jövőben korlátozás nélkül fennáll, ha az illetéket két éven belül az ingatlanon telekkönyvi bejegyzéssel biztosítják.

A pénzügyminiszter felszólalása után a bizottság a rendelettervezetet elfogadta, majd Temesváry Imre előadó a törvénykezési illetékek bélyeggel történő lerovásánál előforduló mulasztások következményeiről szóló rendelettervezetet ismertette. A bizottság a rendelettervezetet elfogadta.

Most az előadó az éves gazdasági cselédek szolgálati idejének rendkívüli meghosszabbításáról szóló rendelettervezetet ismertette. Ennek értelmében az éves gazdasági cselédek és családtagjaik költözködési ideje szociális és közegészségügyi szempontokból a téli idő helyett enyhébb időszakra esik. A rendelet kimondja, hogy azoknak a fennálló éves szerződéseknek időtartama, amelyek a rendelet hatálybalépésétől jövő év március 31-ig terjedő időben végződnek, általában március 31-ig meghosszabbodik. Ez alól az általános szabály alól kivételnek lehet helye a juhászoknál, valamint a szőlő- vagy kertgazdaságban alkalmazott cselédekénél, amit az ő szolgálatuk különleges természetéből tesz szükségessé és akkor is, ha a

gazdálkodó személyében változás áll be, vagy ha a gazda vagy a cseléd az eredeti szerződést követő időre már mással szerződött.

Széleskörű vita után Kállay Miklós földművelésügyi miniszter rámutatott arra, hogy ez a rendelkezés most csak átmeneti jellegű, a legközelebbi jövőben törvényjavaslatot hoz a Ház elé. A rendelet sürgős kiadását most az indokolja, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok között igen sok helyen máris felmondtak január elsejére a cselédeknek. Ez készítette a kormányt arra, hogy *szociális szempontból védelmet biztosítson számukra*. Az előírt költözködési határidő mindazokra kiterjed, akik a *cseléd törvény értelmében gazdasági cselédnek tekintettek*.

A miniszter felszólalása után a bizottság a *rendeletet elfogadta*; majd tudomásul vett néhány olyan ismert rendeletet, amely már a múltban megjelent.

Az ecsegi Faluszövetség szépsikerű gyümölcs- és szőlőbemutatója

Az ecsegi Faluszövetség népházában *gyümölcs- és szőlőbemutatót* rendezett az elmúlt héten. A kiállítás célja a község szépen fejlődő szőlő- és gyümölcskultúrájának bemutatása és a termények értékesítésének előmozdítása volt.

A község lakosai nemes versenyre keltek, hogy nemcsak szőlő és gyümölcs, de egyéb mezőgazdasági terményeik legjavát is bemutassák. A kiállítás termében a fajták szerint elkülönített, izlésesen elrendezett szőlő és gyümölcs nagy gyönyörűségére szolgált a látogatóknak, akik közül soknak még ilyen látványban nem volt része. A kiállítással kapcsolatban *Alexy János*, a Faluszövetség helyi vezetője, az összegyűlt termelőknek és gazdáknak fajismertető előadást tartott. Szembeállította a direkttermő és a hazai nemes fajtákból összeállított szőlőgyűjteményt, feltüntetve a kettő közötti különbséget. Az előadás hatása alatt a *Noah-szőlő termelői elhatározták telepeik átnevezését*. Az előadó továbbá a szemléltetési célra csoportosított gyűjteményen bemutatta egy a szőlő, mint egyéb gyümölcsök növényi és állati élősködőinek szörnyű pusztítását és a gondosan ápolt gyümölcsös termését. Az előadás rendkívül nagy hatást tett a hallgatóságra.

Nem lehet eléggé méltatni egy ilyen kiállítás jelentőségét. Itt látni teljes mivoltában egy-egy község nagyértékű munkáját, amely ösztönöz további cselekvésre, a közönyösök lelkében pedig bizalmat kelt a termelési ág iránt.

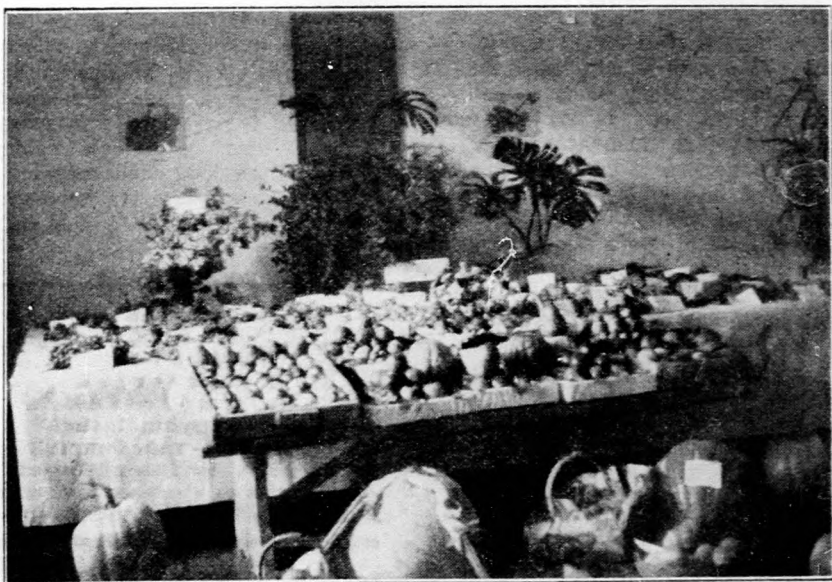
Hazatértek otthonukba a magyar és német gazdaifjak

A tavasz óta Németországban tartózkodó magyar gazdaifjak október hó 7-én, vasárnap délután gyülekeztek *Halléban* és mielőtt elhagyták volna Németországot, *Tölgyes* István dr. igazgató vezetésével tanulmányutat tettek. A gyülekezés ez alkalommal is a Németországot járt magyar gazdaifjak által jól ismert hallei Földmives-Szövetség épületében volt, onnan indultak a fiuk tavasszal beosztási helyükre és most gazdag tapasztalatokkal tértek vissza oda Szászországból, Berlin környékéről, a szép Thüringiából, Hannoverből és a rajnai, valamint a moseli borvidékről. A vizionlátás öröme után korán pihenőre tértek az ifjak, hogy másnap friss erővel kezdjék meg a tanulmányi kirándulásokat. Az első nap délelőtt megnézték a hallei egyetem mezőgazdasági fakultásának állattenyésztési intézeteit, majd a város nevezetességeit tekintették meg és délután kirándultak Középnémetország mintagazdaságába, a *teutschen-tali Venzel-birtokra*. A nap folyamán tisztelgő látogatáson jelentek meg a Földmives-Szövetség vezetőségénél, ahol *Tölgyes* István dr. igazgató mondott hálás köszönetet egy a *Faluszövetség* névében azért a meleg támogatásért, amelyben a német intézmények ezévből is szeretettel karolták fel a magyar ifjak ügyét és szívesen látták őket. A német Földmives-Szövetség igazgatója, *E. Krause* ur bensőséges szavakkal üdvözölte a magyar ifjak csoportját és beszédében rámutatott arra, hogy a szőlői háztól távol töltött idő minden

ifjunak hasznára válik és reméli, hogy a német falusi életből sok kedves emléket és értékes tapasztalatokat visznek haza magukkal a magyar ifjak. Végül arra kérte az ifjakat, hogy hazatérésük után csendes munkásai legyenek a haladásnak, mert csak ezen a réven lehet komoly eredményeket elérni, a hangos kezdeményezések ugyanis sohasem szoktak gyümölcsöt teremni.

Mielőtt a csoport tovább utazott volna, hétfőn este vacsora keretében bucsuzott *Hallétól*. Az ünnepélyen megjelentek a Földmives-Szövetség képviselőiben *H. Brenecke*, dr. *Derz* és *Naumann* vezető tisztviselők, továbbá a mi kedves, régi barátunk, a Németországban járt magyar gazdaifjak melegsívű barátja, *M. Gebhard* ur. A vacsorán *Brenecke* és *Derz* urak intéztek lelkes beszédeket a hazatérő magyar ifjakhoz, kérve őket, hogy visszatérésük után mondják el majd odahaza, hogy mit láttak és tapasztaltak Németországban, de egyet különösen hangsúlyoztak és pedig azt, hogy a valóságnak megfelelően, tülzás nélkül, mondják el élményeiket. A vacsora folyamán bemutatásra került a mezőgazdasági termények értékesítéséről szóló mozgókép is, amely különösen a szövetkezeti értékesítés útján elért nagy eredményeket tárta szemünk elé.

Október hó 9-én, kedden reggel hagyta el a csoport *Hallét* és utazott tovább *Berlinbe*. Itt még a délelőtt folyamán megkezdte a birodalmi főváros nevezetességeinek megtekintését; így a Dóm-teret, a császári palotát, a birodalmi gyűlés épületét, egye-

Részlet az ecsegi Faluszövetség által rendezett szőlő- és gyümölcsbemutatóról

temet, a német birodalmi elnök palotáját, stb. Másnap kirándulást tett Potsdamba, a német császárok nyári tartózkodási helyére. Csütörtökön délután indult haza a csoport és Budapestre pénteken, október hó 12-én reggel érkezett meg.

A német ifjak hazautazása

A magyar fiuk hazatérését megelőzte a német fiuk Németországba való visszautazása. Ők is mielőtt hazatértek volna, tanulmányutal fejezték be itt tartózkodásukat. A tanulmányut során megtekintették az állami gazdaságokat, a főváros és Szeged város nevezetességeit, végül egy rövid pihenőt tartottak a Balaton mellett és azután Budapesten gyülekezvén, Tölgyes István dr. igazgató vezetésével utaztak vissza Németországba. Mielőtt a német fiuk elhagyták volna Magyarországot terület, tisztelgő látogatáson jelentek meg a *Faluszövetségben*, ahol Mayer János szövetségi elnök, ny. földművelésügyi miniszter bucsuzott el a német ifjaktól és közvetlen szavakkal kötötte a fiuk lelkére, hogy hazatérésük után ne feledkezzenek meg az itt töltött időkről és tartsák meg emlékképpen sokat szenvedett hazánkat.

*

Most, hogy a folyó évi német esereáció befejezést nyert és a külföldet járt magyar gazdaifjak száma egy új rajjal szaporodott, nyugodt lelkiismerettel állapíthatjuk meg, hogy ezt a munkát érdemes volt immár tizenegy esztendeje folytatni és a gyakorlati tapasztalatszerzésnek ezt a módját kívánatos tovább fejleszteni.

Jól tudjuk, hogy a fiatalok emlékek az idősebb korban is sokkal élénkebben fennmaradnak, mint a közelmúlt eseményei, tehát a fiatalok szerzett tapasztalatok egy hosszú életre szóló alapot jelenthetnek, amelyre építeni lehet. Hogy ez az alap biztos, látjuk abból, hogy az egykor Németországot járt magyar gazdaifjak, akiknek nagyrésze immár önálló gazdasággal bíró családos ember, saját gazdaságát sok tekintetben másképpen vezeti, mint otthon a szülői gazdaságban látta, az időbeosztásban célszerűbb elhatározásaiban megfontoltabb, mint sok kortársa. Mély gyökeret hagytak tehát lelkében a német gazdacsalád-kötélkében eltöltött hónapok, ahol alkalma volt látni a német gazda családtagjainak elfoglaltságát, az idő megfelelő kihasználását és közvetlenül figyelhette meg, hogy helyes beosztással mindenre lehet időt találni. A mindennapi elfoglaltság így nem tartja távol a német gazdát attól, hogy szakkönyveket olvasson és a saját érdekeit támogató újságokból állandó tájékozottságot merítsen. Ennek a fontos körülménynek tudható be azután az, hogy a német földműves-

Kiss Menyhért utolsó beszéde

Kiss Menyhért, volt nemzetgyűlési képviselő, az ismert költő, akinek irredenta verseit országoszte szavalták, október hó 14-én hirtelen meghalt. Halála előtt beszédet mondott a budapesti Szabadságtéri országzászló előtt egy hazafias ünnepélyen. A beszéd után hazatért lakására és néhány perc múltán hirtelen meghalt. Képünk a költő utolsó szereplését ábrázolja.

társadalmat érdekei ellen nem lehet befolyásolni és hamis ígéretekkel ott nem tolokodhatik fel senki a vezérek sorába. Hosszu és komoly iskolát kell kijárnia annak, akit ott vezetésre valóban érdemesnek találnak, de nem is próbálja meg senki, hogy a német földművesek bizalmával visszaéljen, mert ott nem olyan hiszékenyek az emberek, mint sajnós, nálunk, igen sok esetben láttuk, amikor az ígéretek magvetői visszaélhettek ideig-óráig a nép bizalmával. Ezek a fiatal gazdák, akik a külföldet is megismerték, derék tagjai lesznek a magyar földműves- és gazdatársadalomnak, hiszen ők a jövő gazdagenerációját jelentik és éppen ezért a kapcsolatot a *Faluszövetség* és közöttük nem szűnik meg soha

●

**Rózsák
Fenyők
Disznák
Diszcserejék
Gyümölcsfák
Bogyós gyümölcsűek
Gyümölcs-vadcserejék
Szegély- és futónövények
Gyökerező és sima szőlővesszők
Lomb- és tűlevelűek magcserejék**

**Kolauch-faiskola
Szeged**

NEMZETGAZDASÁG

A Kompenzációs Iroda a Külkereskedelmi Hivatal irányítása alá kerül

A Nemzetek Szövetségének pénzügyi bizottsága legutóbbi ülészakán a magyar devizaellátás kérdésével is foglalkozott. A bizottság jelentéséből kitűnik, hogy az ország külföldi terheinek viselésére szolgáló úgynevezett szabad devizák összege az utóbbi időben csökkent. Általánosan ismert dolog, hogy külföldi nemes valutákat csak export révén szerezhethet az ország és eddig az volt a helyzet, hogy a Külkereskedelmi Hivatal a Nemzeti Bankkal egyetértésben intézte az árucserék ügyét. A bizottság jelentése szerint szükségesnek látszott, hogy az árucserék engedélyezésének és lebonyolításának ellenőrzése egységesebb irányítás alá kerüljön, s miután a nyersanyagbehozatal, amely egyik legfontosabb tétele a devizaszükségletnek, amugy is szoros összefüggésben áll külkereskedelmi tevékenységünkkel, a kormány úgy intézkedett, hogy a Kompenzációs Irodát is a Külkereskedelmi Hivatal elnökének, *Winchkler* Istvánnak közvetlen vezetése alá rendeli.

Október 15-től kezdve olcsóbb a burgonya Budapesten. A *Magyar Burgonyakivitel Egyesülés* már megkezdte működését és eddig körülbelül 400 vagon burgonyát sikerült eladnia Olaszországban. A budapesti burgonyaellátás megszervezése is folyik és a földművelésügyi minisztérium közbelépése folytán sikerült elérni azt, hogy a budapesti piacra kerülő Ella és őszi rózsaburgonya, amely fajtából igen nagy termés van, olcsóbban kerülhessen a városi fogyasztókhoz. Október 15-től kezdve az Ella-burgonya ára az eddigi 4.10 pengő helyett 3.60, az őszi rózsza pedig 4.60 helyett 4.30 pengő lesz.

Háromszázezer hektoliteres termelési keretet kérnek a mezőgazdasági szeszgyárak. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági szeszgyárak termelési keretét erre az évre 240.000 hektoliterben állapította meg. A keret megállapításánál még nem álltak rendelkezésre a szesztermelésre felhasznált termények pontos terméseredményei, az azonban már bizonyos, hogy a tengerit magas ára miatt ezidén nem használják fel szeszgyártásra. Burgonyából azonban közel 3 millió métermáza feleslegre számítanak. A *Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesülete* most megtartott igazgató-választmányi ülésén elhatározta, hogy a pénzügyminisztertől a szesztermelési keretnek 300.000 hektoliterre való felemelését kérik, mert féltik, hogy a burgonyatermelő gazdák máskülönben nem tudják értékesíteni termésüket.

Szarka János kanadai magyar nagyszerű tette...

A *Kanadai Magyar Ujságban* olvastuk az alábbi rendkívül érdekes cikket:

„Alig két hete részletesen beszámoltunk arról, hogy *Kovács József* honfitársunk élete kockázatát a főlbecsülhetetlen szolgálatot tett a *Crow's Nest* nevű (magyarul: *Varjúfészék*) hegyszorosban dúló erdőtűzek megfékezésénél. Az Alberta és British Columbia határán heteken át dúló veszedelem óta jelentettük azt is, hogy *Horváth József* a manitobai Pine Fallsról több társával az elveszett repülők fölkeresésére indult; bárha csak a szerencsétlenek holt-tetemet találták meg, ez mitsem volna a vállalkozás erkölcsi értékéből.

A vad vidékek harmadik hősül csatlakozott most az előbbi két magyarhoz *Szarka János* vancouveri fávágo testvérünk, aki a híres olasz szabadsághősről elnevezett Garibaldi National Park nyugati határán táborozott több angollal. Két súlyosan sérült munkatársának életét mentette meg *Szarka János* a „Canadian Press” távirati jelentése szerint és így nagyon is megérdemli, hogy nemestettének részleteit ragyogó példaként tárjuk lapunk olvasóközönsége elé.

A fiatal *Robert McLean* már több, mint egy héttel ezelőtt megvágta magát baltájával és azóta tehetetlenül feküdt a kezdetlegesen összerótt munkástanyán. Hét hüvelyk hosszú sebet tiszta ruhadarabokkal nagynehezen bekötözték és megakadályozták a vérzést, — azonban sürgősen orvosi segítségre lett volna szükség. *William Manson* a Pacific Great Eastern vasutvonalat akarta elérni, de eltévedt és visszafordult, még hozzá közben bakkancsa feltört a lábán egy

mérges pattanást. Az első mentési kísérlet tehát nem sikerült. Erre *Szarka János* nekivágott a lehetetlennek és a magas sziklaszorosokon át nem kevesebb, mint 30 mérföldet gyalogolt, hogy Squamish kikötőből segítséget hozzon. Miután attól tartott, hogy gyalogosan tulkésön érkezének a sebesültek megmentésére, ezért egy pilótával megegyezett, hogy kihozza a szorongatott helyzetbe került két embert. A szerencsétlenség helyéhez legközelebbi tengerszem, a tábortól 3000 láb magasságban el-

terülő Rampart Lake vizére kellett leszállniok *Szarka*, a pilóta és *Stevenson* vadász-ellenőr segítségével, fölcipelte a sérülteket a repülőgéphez.

Az alig egynegyed mérföld hosszú magaslati tórol csak a legnagyobb nehézségek árán tudott föl-emelkedni a hidroplán, hiszen a tengerszem hatalmas sziklafalak környékezték. A repülés irányának szembejövő légáramlat azonban mégis átszigetette a gépmadarat a hegyóriásokon s a sebesültek szerencsésen leszálltak a vancouveri Coal Harbour öbölben. Azóta sikeres műtétet végeztek el a sérülteken s az angolnyelvű lapok is elismerőleg írtak *Szarka János* „nagyszerű tettéről.”

Gondolattáviratok az Óceánon keresztül

Az orvosok nem tudják ugyan megmagyarázni, de mégis ténynek kell elfogadni azt, hogy vannak olyan emberek, akik a gondolataikat át tudják vinni más emberekre. Ezt a gondolattávitelt tudományos néven *telepátianak* nevezik és ez úgy történik, hogy nagyon akaraterős emberek valamire összpontosítják minden gondolatukat, s vannak olyan — rendszerint gyenge idegzetű — emberek, akik ezt a ki nem mondott gondolatot megérik.

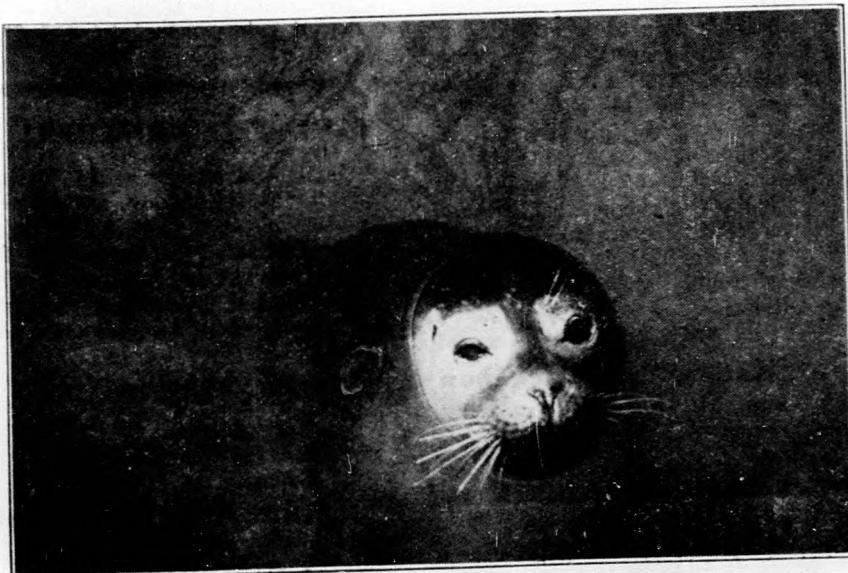
Érdekes kísérletről számolnak most be ezzel kapcsolatban a párisi újságok. Él Párisban egy *Nicole* Ferenc nevű híres telepátikus, aki már számos kísérlettel bebizonyította azt, hogy gondolatait minden segédeszköz nélkül, anélkül, hogy kimondaná, közölni tudja másokkal. Ez a *Nicole* Ferenc megismerkedett egy *Bolls*

Kitty nevű amerikai leánnyal, aki szüleivel együtt Párisban tartózkodott. Az ismeretséget hosszú beszélgetések követték. Természetesen telepátiairól beszélgettek, ami az amerikai leányt rendkívül érdekelte. *Nicole* csakhamar megállapította, hogy az ideges amerikai leány könnyen átveszi az ő ki nem mondott gondolatait.

Kísérletezni kezdtek, még pedig olyan módon, hogy bizonyos előre megbeszélt időben, amikor több kilométernyi távolságra voltak egymástól, *Nicole* erősen gondolt valamire s a megbeszélés szerint a leány utána felhívta telefonon *Nicolet* s elmondta, hogy mit érzett és érzése szerint mire gondolt abban az időpontban *Nicole*.

A kísérletek sikerültek. A leány minden egyes alkalommal pontosan megérezte azt, hogy *Nicole* mire gondolt. Néhány hét múlva azonban a leánynak vissza kellett térnie Amerikába. Megbeszélték, hogy a többnapos hajút alatt is érintkezésben maradnak egymással ilyen módon és *Nicole* mindennap, meghatározott időpontban, a leányra fog gondolni, *Bolls* kisszony pedig azonnal dróttáian táviratot küld francia udvarlójának, hogy az megállapithassa, vajjon a gondolattávitel sikerült-e.

Ezek a kísérletek is teljes mértékben sikerültek. A leány minden egyes alkalommal pontosan megérezte azt, amire *Nicole* gondolt. De *Nicole* és az amerikai leány között ekkor már sokkal mélyebb lett a barátság s a következő „gondolattávirat”, amit a francia Newyorkba küldött a leánynak, már azt tartalmazta, hogy *Nicole* beleszeretett és egyben meg is kérte a kezét. Ez a távirat is hibátlanul megérkezett a leányhoz. Ezt bizonyítja a leány válaszsürgönye, amely nem-

Érdekes kép: egy fóka, amint fejét kidugja a vízből

csak azt tartalmazta, hogy a gondolatátvitel megtörtént, hanem a választ is, hogy a leány örömmel beleegyezik a házasságba.

Azt hisszük, hogy ebből a frigyből igazán a legszebb házasság lesz, hiszen a boldog férjnek még ki sem kell mondani a kívánságát és a fiatalasszony a ki nem mondott kívánságot is teljesíteni fogja.

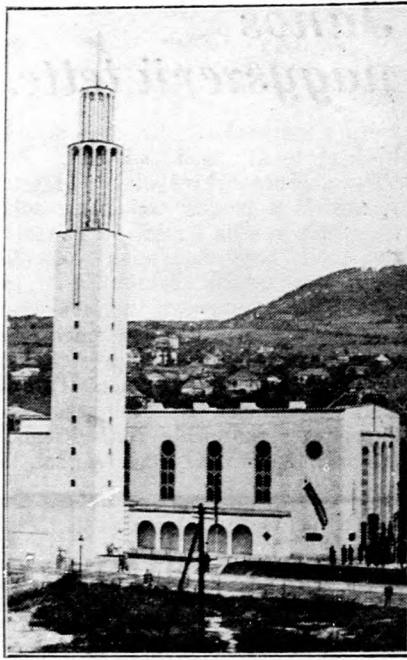
SZÖVETKEZETI ÉLET

Hitelszövetkezeti értekezlet Székesfehérvárott

Október hó 9-én Székesfehérvárott — a Fejér- és Veszprém-vármegyei hitelszövetkezetek egy részének bevonásával — körzeti értekezlet folyt le. A megbeszélésen az Országos Központi Hitelszövetkezet részéről Schandl Károly dr. alelnök-vezérigazgató, Borsody Sándor, Both Dezső dr. igazgatók, Rakossányi Mihály, Wanke Gusztáv cégvezetők és Kelemen h. osztályfőnök vettek részt.

Az értekezletet Csucs István kánonok, a Székesfehérvári Hitelszövetkezet elnöke, nyitotta meg és meleg szavakkal köszöntötte Schandl Károly alelnök-vezérigazgatót és a központ képviselőit megjelenteket.

Ezután Schandl Károly dr. tartott előadást. Részletesen foglalkozott az általános gazdasági helyzettel és rámutatott arra, hogy az agrárválság, amely az elmúlt években az amerikai tultermelés és az orosz dömping folytán a gabonáarak lemorzsolódásához vezetett, az amerikai rossz termés következtében szűnőben van és hiszi, hogy lassan, de biztosan a mezőgazdaság jövedelmezősége fog felülkerekedni. A szövetkezeti mozgalom terén a belső tőkeképződés a legfontosabb munka, annál is inkább, mert a pengő értékállandóságába vetett hitünk éppen a külföld bizalma folytán még fokozódhatik. Büszkén állapíthatjuk meg, hogy az OKH fennállása óta egyetlen hitelszövetkezetről sem veszték el a betétek, az OKH ugyanis mindenkor erkölcsi támogatásával, de igen sok esetben anyagi támogatásával is a szövetkezetek segítségére sietett. Az elmúlt évek tespedései után a fellendülés korszakát kell megindítani: ez pedig csakis takarékbetétek gyűjtése, komoly és erőteljes betétpropaganda és üzletrészpropaganda útján lehetséges. Hiszi, hogy az a derék szövetkezeti vezetői tábor, amely a legválságosabb időkben is hivatása magaslatán állott, kivészi a részét a tartós tőkeképződés érdekében megindítandó munkából. Fontosnak tartja — folytatta beszédét — hogy a falusi szövetkezetek keretébe beszerzett kisiparosok körébe átvitessék az a gondolat, hogy az OKH ezidőszertől az ország legnagyobb kisiparos-hitel-

A Budapest-pasaréti ujszerű római katolikus templom,

amelyet október hó 14-én szentelt fel Serédi Jusztinián hercegeprimás.

intézete is, mert hiszen kisiparostagjainak száma a negyvenzert is meghaladja. Eppen ezért szükséges, hogy a Társadalombiztosító Intézet részéről állandó betétekben az OKH is részesüljön. Kitért ezután Schandl Károly dr. arra is, hogy a kormány által kezdeményezett új földművelőpolitika és telepítés során a földbérlet-szövetkezetekre nagy feladat vár. Végül felhívta a szövetkezeti vezetőket, hogy egyrészt erőteljes propagandát indítsanak a hetibetétgyűjtés biztosítása érdekében, másrészt ugyanabban a szellemben harcoljanak továbbra is a falusi hitelszövetkezetek eredményes működéséért, mint eddig.

Schandl Károly lelkes tapssal fogadott beszéde után Steiner Miklós dr., a Móri Hitelszövetkezet ügyvezető igazgatója tartotta meg előadását: Alkalmos módzatok a betétgyűjtéshez címmel, majd Virág József (Csabdi), Szabó József esperes (Csákvár), Molnár Márton (Vértesboglár), Novák Gyula (Balatonkenese), Lambert Vilmos (Székesfehérvár), Nagy István dr. (Enying) és Kalmár Róza (Lovasberény) szövetkezeti vezetők szólaltak fel.

Változások

a „Hangya“ vezetésében

A Hangya központ október hó 11-én tartott igazgatósági ülésén Zichy Aladár gróf elnök bejelentette, hogy hetvenedik életévének betöltésére való tekintettel közéleti működését korlátozni kívánja s ezért, igazgatói tag-ságának fenntartása mellett, elnöki tisztségéről lemond.

Zichy Aladár gróf érdemeit Mayer János volt földmívelésügyi miniszter, igazgatósági tag és Balogh Elemér vezérigazgató méltatták, akiknek javaslatára az igazgatóság őt a Hangya szövetkezet díszelnökévé választotta. Ezután Balogh Elemér sokévi szolgálati idejére hivatkozva, vezérigazgatói megbízatása alól való felmentését és nyugdíjazását kérte. A „Hangya“ igazgatósága Balogh Elemérnek a vezérigazgatói székéből való távozását őszinte sajnálattal vette tudomásul s őt érdemei elismerésül, továbbá, hogy a vállalat vezetésében a folytonosságot biztosítsa, elnökévé választotta.

Balogh Elemér utódjává az igazgatóság Wünscher Frigyes dr. m. kir. kormányfőtanácsost, a Magyar Távirati Iroda ügyvezető-igazgatóját nevezte ki. Wünscher Frigyes dr. új állását ez év november 1-én foglalja el.

Végül az igazgatóság eleget tett Dömötör László dr. ügyvezető-igazgató már régebben előterjesztett nyugdíjazási kérelmének; érdemeit az igazgatóság jegyzőkönyvben örökítette meg és őt a „Hangya“ alelnökévé választotta.

A szövetkezeti társadalom nagy megnyugvással veszi tudomásul, hogy Balogh Elemér személyét és működését sikerült továbbra is biztosítani a „Hangya“ részére, mert az ő több mint háromévtizedes, eredményekben gazdag szövetkezeti munkássága mindenkor egyik legnagyobb erőssége és értéke volt a magyar szövetkezeti életnek.

Wünscher Frigyes dr. méltó utód került Balogh Elemér örökébe. Régi, meggyőződéses szövetkezeti férfit — másfél évtizeddel ezelőtt a „Hangya“ cégvezetője volt — aki a legkitünőbb szervezőerők egyike, amellet széles látókörű, képzett üzletember, akit megnyugvással és bizalommal lát a szövetkezeti és közgazdasági élet a „Hangya“ éln.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése október hó 31-én lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat szíveskedjenek beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DIJAINK:

Negyedévre	1 P
Félévre	2 P
Egész évre	4 P

Mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel indítunk.

A VASÁRNAP kiadóhivatala, Budapest, V., Báthory-utca 24.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A répák

ezidén általában jól kifejlődhetnek s a napos, meleg ős azok tápanyagtartalmára is üdvös hatással volt, tehát előreláthatólag érett, egészséges állapotban takarulhat be a termés s így a répa eltarthatósága nem hagy maga után kívánnivalót.

Ha a takarmányrépát szedjük, leg helyesebb a szedéssel egyidejűleg a behordást is megindítani s a répát a szérüskertben kazalozni. A kazalokat, hogy a behordott répa kifujhassa magát, egyelőre nem földeljük le, hanem ideiglenesen tengeriszár-kévékkel fedjük be. Ha a behordást bármily okból nem indíthatjuk meg s kénytelenek vagyunk a kiszedett répát ideiglenesen a repaföldön kupacokba rakni, a kupacokat ne takarjuk le repalevelekkel, mert ez a fagy ellen nem nyújt kellő védelmet, meleg időben pedig a fülledő, rothadó levelekkel könnyen beleviszük a répába a romlás csiráit s vele a répa eltarthatóságát veszélyeztetjük. Sokkal helyesebb a kupacokat vékonyan leföldelni. Ezzel megakadályozzuk a fagykárosodást, nemkülönben — meleg idő esetén — a fonnadást is.

A répa behordásánál sokszor láthatjuk, hogy a szekerekre való rakás gombos villák helyett közönséges repavillákkal történik, miáltal a répát összeszurkálják. Ne feledjük, hogy minél több sebet kap a betakarításnál a répa, annál inkább veszélyeztetjük eltarthatóságát.

A behordott répából már a lerakásnál és kazalozásnál igyekezzünk kiválogatni a sebesült répákat; ezeket külön kell kazalozni s korábban felvetetni, hogy ne veszélyeztessék az egészséges répákat.

Ha a kazalba került répa kellőleg kifujta magát, nem kell késlekedni a leföldeléssel. Lehetőleg száraz, apró föld alkalmas erre, tehát közvetlenül a repára száraz földet rakjunk. Ha a kazal melletti talaj, amelyből a takarásra szolgáló földet nyerjük, felületén nedves (sáros), akkor csak a második ásonyom földjét használjuk a répa közvetlen betakarására, az első ásonyom földjét pedig később, a nagyobb hidegek beálltával, használjuk fel a burkoló földréteg vastagításához.

Nem hiba a repakazlat előbb repalevelekkel vagy szalmával betakarítani s utólag beföldelni. A repalevél és a szalma a penészesedést mozdítják elő; az ilyen takaró alatt könnyen megromlik, megrothad a répa. A répa eltarthatása akkor sikerül legjobban, ha „földből földre” kerül.

A kazal gerincét ne földeljük le túlkorán, inkább védjük ezt tengeriszár-

kévékkel, de ha a hidegek beállanak, akkor a kazal gerincéről távolítsuk el a kévéket s a kazal teljesen földeljük be.

A vetési bagolyféle hernyóját

a nép mocskos pajor, fekete pajor, porkucak néven ismeri. E veszedelmes féreg, *Növényvédelmi Kutató Intézetünk* megállapítása szerint, a cukor- és takarmányrépában, a tengeriben, a dohányban, a kölesben igen nagy károkat okozott.

A hernyók ősszel és tavasszal a talaj fölött a növények lombozatát rágják, addig a tavasz végén a fejlettebb répa, tengeri és egyéb növények gyökérnyakát, illetőleg a szár tövét támadják meg. A husosabb töbe vagy gyökérnyakba mély odvat vágnak és nappal is ebben tanyáznak.

Sajnos, a tudományos világ egyszerű és biztos irtási módszert a vetési bagolyféle ellen még nem talált. Kiváló növényorvosunk, *Kadosca Gyula dr.*, nagyobb kár megelőzésére a következőket ajánlja:

1. Szedessük kézzel a hernyókat ott, ahol garázdálkodni kezdenek. A szedést megkönnyítheti árkok húzása a tiszta és a meglepett területek közé. Az árkok akkor felelnek meg legjobban a célnak, ha repabogárfogó árkok mintájára készülnek. De jó szolgálatot tesznek esetleg sekélyebb és keskenyebb árkok is.

2. *Gazdálkodjunk gyomtól mentesen*, mert a vetési bagolyféle a gyomokra rakja petéit, melyekből azután a mocskos pajorok kikelnek. A gyomok irtása érdekében el ne mulasszuk a tarlószántást, a kizöldült tarló lelegeltetését, a kukorica stb. kaparnövények földjének gyakori kapálását.

3. Ősszel és tavasszal a vetés előtt 1—2 hétig járassuk földünket sertéssel, mely a fekete pajort kiturja s elpusztítja.

4. Ha földünket istállótrágyával trágyazzuk, a trágyát a széttergetés után *azonnal* és tökéletesen szántsuk alá, mert a talaj felszínén heverő trágya éppúgy csalogatója a rajzó pilléknek, mint a gyom.

Szőlőoltványok,

hazai gyökeresek és gyökeres vadvevők, többféle alanyokra, úgy bor-, mint speciális esemegafajok, legolcsóbban beszerezhetők teljes felelősséggel államilag ellenőrzött telepeken. Árjegyzék ingyen. Cim:

MÉSZÁROS ISTVÁN, NAGYRÉDE.
Postafiók 4. Hevesmegye.

Borpiaci tájékoztató

A szüret befejeztével mindinkább kitünik, hogy még az olyan vidékeken is, hol látszólag nagyobb termés ígérkezett, végeredményben *legfeljebb a múlt évi termés fele* volt az eredmény. A budapesti nagyobb cégek pár hétre lefedték a szüret alatt szükségletüket, ezek tehát most nem vásárolnak. Annál élénkebb a vételkedvő a vidéki kereskedők és korcsmárosok részéről.

Nagy általánosságban a kistermelői borokért fokozottan 2—2.2 fillért, míg az uradalmi fajborokért fokozottan 2.5—3 fillért fizetnek.

Meglehetősen keresik a finomabb vörösborokat. Hevesmegyében több tétel, literenként 48—52 filléres árban cserélt gazdát, de még ennél magasabb árak is vannak *Egerben*, hol ezidén szokatlanul finom vörösborok termettek. *Tokajhegyalján* kiváló a minőség, sok aszubort tudnak készíteni a töppedt, mézédés bogyókból. Igen jól sikerült *Csongrádon* és *Hajoson* a sötétpiros kadarkabor.

A szegedi borvidéken, *Árpádközpont* és *Üllépuszta* környékén különösen a rizling és veltelini borok, valamint a kadarkák jók. E vidéken a gazdák 30 fillérré tartják zamatos, nehéz boraikat. *Badacsonyan*, *Füreden* és *Arácscon* 50 filléres ujjborákat emlegetnek, míg az édeskés ópeseinyeborokért 80—100 fillért kérnek.

Igen élénk a kereslet bor- és csemegezőlővesszők iránt. Mindinkább tért hódít magának az a helyes elgondolás és terv, hogy a borszőlőket részben át kell oltani csemegezőlőre, mely korábban és jobb árban értékesíthető, mint a silányabb bor.

Most kezdik forgalomba hozni ezidén először a legkoraiabb magyar zöldessárgás muskotály csemegezőlőt (*Olivér*), mely július közepére beérik, mézédés és igen bőtermő. Mint halani, *egy-egy I. osztályú simaveszszőért 10 pengő is elkérnek.*

IRSAI M. JÓZSEF

Apró jótanácsok

Az *ocsu takarmányértéke* nagyon változó, aszerint, hogy milyen gyommagvak és mennyi földes tisztatlanság került az aszott, vagy törött gabonamagvak közé. A malomocsu értéke méginkább változó, mert hiszen ebben sokszor süpredék (üvegpor, zsákspárga, koptatópor, stb.) is van. Az ocsu feltakarozásánál figyelembe kell venni azt is, hogy nem tartalmaz-e mérgező magvakat. Ezért mindig óvatosan fogjunk etetéséhez. Előbb 1—2 kevésbé értékes állaton próbáljuk ki, ha gyanunk van, hogy mérgező magvak is vannak benne. Az ocsut nagyobb állatokkal jól megdarálva kell etetni, mert különben az aprók rágtatlanul nyelnek le és még csiraképesen jutnak a trágyába; a trágya pedig így gazosítja szántóföldünket. Baromfiakkal azonban szemesen is etethető, mert ezek zuzója megőrli a legapróbb gyommagvakat is.

Tarka Krónika

„Borkirálynő.”

Németországban a szüreti mulatságok alkalmával „borkirálynőt” választanak. Képtünk a pfalzi borkirálynőt ábrázolja.

Mennyi tejet ad a szoptató koca? A szoptató kocát nem szokás fejni, ezért a legtöbb gazdának fogalma sincs arról, hogy mennyi tejet termel a malacokat szoptató kocája. Tudományos kísérletek kapcsán azonban már megállapítást nyert, hogy a yorkshire koca szoptatás közben naponta 4–5 liter, a mangalica koca pedig 2–3 liter tejet termel. Legbővebb a tejelválasztás az ellést követő 2-ik és 3-ik héten. Az előhasi koca kevesebb tejet ad, mint a kifejlesztett. A 3-ik malacozásnál már teljes képességét kifejti. Ha jó malacokat akarunk a koca alól leválasztani, akkor jól kell takarmányozni, mert másképp nem jól tejel. Télen legjobb nyers (összevágott) répából, vagy párolt burgonyából adni neki annyit, amennyit meg tud enni, s hozzá minden malacra 40 deka abrakot. Az abraknak 85 százalékát gabonadara, 15 százalékát olajpogácsa adja.

A gyümölcskamrának jól záródó ajtaja legyen, az ablakon pedig legyen szunyogháló. Ezzel megakadályozzuk a gyümölcselel bejutott hernyókból tavaszal kifejlődő lepkéknek a szabadba kijutását és így csökkentjük a jövő évi termés férgesedésének veszélyét.

A gyümölcsfák ültetésénélartsunk szem előtt, hogy a fát évtizedekre ültetjük oda, ezért talaját jól elő kell készíteni. Fontos, hogy minél nagyobb gödröt ássunk! Ültetés előtt a fa gyökereit éles késsel meg kell nyelni. Ezután az ojtványok gyökereit agyagból és vízből készült sűrű habarásban megmártogatjuk. Az ojtvány mindig olyan mélyre legyen ültetve, mint amilyen mélyen az a fa iskolában állott. A mélyen ültetett fa esenevész marad és lassan elhal. Ültetésekor a gödörbe trágyát keverni csak akkor kell, ha a talaj sovány, kiélt. Gazdagabb talajokban a gyümölcsfának trágyára csak akkor lesz szüksége, mikor

Aristoteles görög bölcsét, aki Krisztus születése előtt háromszáz évvel élt, egy üresfejű fecsegő ostoba, unalmas és hihetetlen történetek elmondásával untatta. És a végén még meg is kérdezte tőle:

— Ugy-e, csodálkozok azokon, amiket most tőlem hallott?

Aristoteles csendesen felelte:

— Egyáltalán nem. Inkább azon csodálkozom, hogy ezt a sok badarságot végighallgattam, pedig jó lábaim vannak, amelyekkel *idejében elfuthattam volna.*

*

XV. Lajos francia király kíváncsi természetű uralkodó volt. Alattvalóhoz gyakran meglepő kérdéssel fordult. Egyszer, amikor valamelyik pénzügyigazgatójának kastélyát dicsérte, azt kérdezte tőle:

— Hány ablaka van a kastélyának?

A pénzügyigazgató zavartan felelte:

— Bocsásson meg, felséged, biz' én azt nem tudom.

A király meg is bocsátott, s mással kezdett beszélni.

Az egyik szemfüles udvari ember azonban félrehívta a pénzügyigazgatót, és fontoskodón oktatta ki:

— Máskor ne mondja a királynak, hogy nem tudom.

— Hát mit mondjak?

— Mondjon egy számot, ha nem is biztos benne. Láska, a mult héten én is úgy csináltam.

— Ugy-e? Mikor?

— Amikor Velencéből hazajöttem. Öfelsége azt kérdezte tőlem, hány tagból áll a *Tizek Tanácsa*? Nekem persze erről fogalmam sem volt, de azért rögtön válaszoltam, hogy tizen-nyolc tagból áll.

— És mit szolt erre öfelsége? — kérdezte a pénzügyigazgató.

— Helyeslően bölintott. Látszott rajta, hogy válaszom kielégítette.

*

Élt *Mátyás* király udvarában egy híres olasz festő, aki nagyon önérze-

tes ember volt, s emiatt gyakran volt surlódása a büszke, elkapatott nemes urakkal. Egyszer az egyik nemes ezt a művészt a saját lakásán sértette meg, még pedig olyan kihívóan, hogy a művész se szó, se beszéd, kilődította a szobából.

Szaladt a gögös nemes a királyhoz, és nyomban elmesélte az esetet, hogy elégtételt kapjon. De bizony Mátyás, aki figyelmesen hallgatta végig a panaszt, és közben a festő védekezéséről is tudomást szerzett, nem adott neki igazat, sőt keményen meg is leckéztette.

— Ha így védi meg a magyar király a magyar nemest, akkor én ebben az országban nem maradok! MASHOVA költözöm.

Mátyás kurtán válaszolt:

— Szabad az ut! *Száz parasztból lehet száz nemest csinálni, de száz nemből aligha faragható egy művész.*...

*

A francia kispolgár önérzetere jellemző történet az alábbi.

Egy neves francia képviselőnek, akinek bátyja köztársasági elnök is volt, Párizshoz közel, egyik faluban kilyukadt az autója egyik kerekének a gummija. Odaállt a község szerelőjének a műhelye elé, hogy kijavíttassa. A műhely előtt azonban nagyon sokan sűrögtek-forogtak, és ügyet se vetettek reá. A képviselőnek sürgős dolga volt s a türelme is fogyott lassan. Idegesen szolt az egyik szerelőre:

— Meddig kell még maguknál várni, hogy a kerekemet kijavítsák?

— Amíg sorra kerül, uram! — felelte egykedvűen a szerelő, és végezte a dolgát.

— Azonnal kezdjen hozzá! — parancsolta a honatya. — Én országgyűlési képviselő vagyok!

— Igen? — válaszolta nyugodtan a szerelő. — De megint csak nem mondhatok mást, uram, mert én meg *választópolgár* vagyok.

MÉZES JÁNOS

már gyümölcsözni kezd. Az őszi ültetést megöntözni nem kell. Ellenben célszerű a fa tövét 30 cm magasan felkupacolni, feltölteni.

Lombhullás után azonnal ültessük át a köszméte-, a málna- és a ribizkebokrokat. Ezek ugyanis kora tavasszal fakadó cserjék és ezért a későbbi ültetést megsínylik.

A gazdasági épületek külső igazítását október végétől fejezzük be! Ha már éjjeli fagyok jelentkeznek, akkor a külső vakolásokat be kell szüntetni, hogy a

fagy fel ne szívja a még friss vagy kellelleg ki nem száradt vakolást. Az épületeteket is mielőbb javítsuk ki, a lehullott cserepek helyére helyezzünk újakat, mert különben az eső és hó az épületben elhelyezett vagyontárgyakat, terményeket megrongálja.

A buzavetéseknél ne használjunk a vetőgép után hengert, ne simítsuk el tulságosan a talaj felszínét; jobb, ha a talaj felszínén apró rögök maradnak, mert hófúvások esetén a vetésnek nagyobb védelmet biztosítanak a kifagyás ellen.

ASSZONYOKNAK, CEÁNYOKNAK

Hogyan lehet olcsó kávét készíteni?

A nők általában szeretik a kávét s nemcsak reggelire fogyasztják szívesen, hanem igen sokszor a vacsorát is betudják vele. Faluhelyen, ahol tej mégis csak akad minden helyen, az asszonynépség és gyermekek részére könnyen megoldható lenne így a vasorakérdés; a hiba azonban ott van, hogy a babkávét drága, a pótkávét pedig a legtöbb helyen nem tudják elkészíteni. Pedig tölgymakkból és cukorrépból is lehet igen jóízű kávét főzni, melynek olcsóságán kívül még az az előnye is megvan, hogy a szervezetre káros anyagokat nem tartalmaz s így a gyermekek is korlátlan mennyiségben fogyaszthatják. A makk-kávét azonkívül összehúzó hatású csersavtartalma miatt bélhurut esetén orvosáigul is ajánlják.

Makk-kávét készítésénél az össze-gyűjtött tölgymakkokat egy napig vízben áztatjuk, azután a vizet leöntjük, frissel pótoljuk s ezt az eljárást addig folytatjuk, míg a leöntött víz meglehetősen tiszta nem lesz, vagyis kevés festékanyagot tartalmaz. Akkor a makkokat megszáritjuk, a maghéjakat eltávolítjuk, a magokat 6—8 részre vágjuk és alaposan kiszáritjuk, azután a rendes babkávéhoz hasonlóan pörköljük és megdaráljuk. Mivel a főzet meglehetősen keserű, cukorral édesítjük. Kétharmadrész makk-kávét egyharmadrész valódi kávéfőzettel elegyítve, kellemes ízű italt nyerünk.

Cukorrépból is lehet pótkávét készíteni. E célból a cukorrépat meghámozva, vékonyra szeleteljük s a szeleteket pléhedényben, sütőben, gyakran megforgatva kiszáritjuk és megpörköljük, hogy sötét kávébarnaszínű legyen. Pörkölés után mozsárban megtörjük, majd kávédarálón finomra őrölve pléhdobozban tartjuk el. Főzetébe kevesebb cukor kell, mint a makk-kávéba, azonban ezt is ajánlatos bizonyos arányban valódi kávéval keverni, mert úgy jobbizu lesz. Legjobb mindig frissen készíteni, mert a rosszul záródó dobozokban hosszabb idő múlva nedvességet szív magába és cukortartalmánál fogva könnyen megromlik.

Apró jótanácsok a takarítás-hoz

Hogy seprésnél ne verjünk fel nagy port, mely a szervezetünkre ártalmas, de meg a ruháknak és butorainknak sem használ, kiszáritott homokot, kőport, cementet apránként jól felhígított ásványi olajjal felitatunk és teljesen megszáritva, széthintjük a szobába seprés előtt.

Porkötő törölruhák. A jól kifőzött törölruhát száradás után megmelegített és felerészben vízzel hígított gli-

cerinben áztatjuk néhány percre, majd kifacsarjuk és újra megszáritjuk. A törölruha a beszívódott glicerinből sokáig nyirkos marad és törölgetés közben a port megköti. Természetesen ezek a törölruhák porkötőképességüket a mosással elveszítik, úgy hogy minden mosás után újra kell glicerinben áztatni.

Ételreceptek

(Egy kedves olvasónk küldötte be az alábbi hasznos recepteket.)

A legolcsóbb husleves. Négy személyre 20 deka fehér babot veszünk s miután megelőzőleg már vízben áztattuk, 2½ liter vízben feltesszük főni. Mikor már kis jédeig főtt, 3—4 petrezselyemgyökeret, 2 sárgarépát, karikára vágva, egy nagy fej vöröshagymát és jó esomó zeller- és petrezselyemzöldjét teszünk bele, azonkívül pár szem egészborst és paprikát, ha van otthon száritott vöröspaprikánk, azt is. Zöldségelés után lassu tűznél főzzük, hogy zavaros ne legyen, majd egy kis főzőolajon (lehet napraforgóolaj is) kis reszelt sárgarépát és vereshagymát pírítunk rá. Ha megfőtt, leszűrjük és vékony metéltésztát, darát, vagy rizst főzünk bele. A legjobb gazdasszony sem veszi észre, hogy nem husleveset eszik. A megfőtt babszemeket ecettel külön elkészítve, salátának használhatjuk.

A legolcsóbb kompót. A sütőfőköt meghámozzuk, kétujjnyi széles és vastag kockákra vágjuk. Lábasba evőkanálnyi főzőolajat teszünk, belerakjuk a kockára vágott tököt és pár percre felő alatt pároljuk. Azután nagyon kevés vízzel feleresztjük, izlés szerint megcukrozzuk s kevés fahéjjal adva hozzá, felforraljuk. Ha kész, színté és izre olyan, mint a gesztenyepüré.

A lajostmízsei polgártárs, mög az asszony

A „Kecskeméti Közlöny” humoristája írja a következő lajostmízsei esetet:

„Meglehetősen súlyos operációra hoznak a kórházba egy lajostmízsei polgártársat. Koecin jön, a felesége kíséri, erőlyes asszonyosság, szigorúan dresszírozza az embört, majdhogynem azt mondja neki, hogy aztán hőtán haza ne merjék kend gyünni. Szemmeláthatólag megkönnyebbül az öreg harcos, amikor az asszony kívül marad a műtőn és nagy nyugalommal türi a helyi érzéstelenítést.

— Azé csak jó a házasságbörnek — aszongya — mer jó asszony ám ez, csak a nyevit kéne kitipni.

Közben már főzik a késeket, az öreg csak beszél fölséges nyugalommal:

— Jó mögvagyunk otthon, ő prézsmítál, én mög csak hagatom, amíg bírom. Kilenc díznót hízlalok.

— Na és érdemes? — kérdik tőle.

— Azt nem éppen — feleli az öreg — de azé érdemős, mer ha az asszony öbégatni kezd, csak a díznók közé vágok egy tököt, oszt úgy ordítanak, hogy neki egy szavát se hallani!...“

GAZDATUDÓSÍTÓ

A gyümölcs lényegesen többet jövedelmez, mint a buza

Heves vármegye gazdasági felügyelője a napokban számolt be a vármegye gazdasági helyzetéről. Az egész vármegye területéről az idén több mint 900 vagon gyümölcsöt és főzélékfelét szállítottak külföldre *egymillió pengő* értékben. A belföldi szállításokkal együtt az idény-cikkek ellenében befolyt körülbelül *2,4 millió pengő*. A gazdasági felügyelő megállapítja, hogy a vármegyében 170.000 katasztrális holdon termeltek buzát és az eladásra kerülő buza mennyiség értéke a rögzített buzaárak mellett *61 millió pengőre* becsülhető. Ezzel szemben a gyümölcs, szőlő és idény-cikkek vetésterülete csak 31.000 katasztrális holdat tett ki, ennek hozzáadéka bortermés nélkül *2,4*, bortereméssel *3,6*, összesen hatmillió pengő, ha a bor árát hektoliterenként *15 pengőre* becsüljük, jól lehet közben az árak lényegesen emelkedtek. Ezek a számok tehát azt mutatják, hogy a *magasabb kulturájú gyümölcs- és szőlőgazdaságban egyfőtörésnyi területen ugyanannyi érték állítható elő, mint a buzatermelésnél.*

Gazdakivánságok az állatértékesítés előmozdítására

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület 18 pontban foglalta össze kívánságait az állatértékesítés válságának leküzdésére. A pontok között szerepel az *abrákbehozatalnak felármentes valutával való lehetővé tétele* az abrákárak csökkentése céljából. Ugyan e célból az Állatvasut *abrákfuvar-tarifáinak mérséklését* kéri. Kívánják továbbá *újabb állatkivitel kontingensek biztosítását*, s e kontingensek igazságosabb szétosztását. Vegyesbizottság kiküldetésére is szükség lenne, amely a gazdák és a Nemzeti Bank megbízottainak részvételével befolyást gyakorolna a *devizapolitika révén az állatárakra.*

Bájos kép egy jókedvű csecsemőről

H I R E K

Vadvirágból köttem csokrot

Vadvirágból köttem csokrot rózsám-nak,

Egyet meg az aranyszivű anyjának.
Nyári este adtam át a kezükbe,
Öröm könnye csillogott a szemükbe.

Elhervadt a zöldmezőnek virága,
Várlak, rózsám, de érzem, hogy hiába.
Más csókolja már a piros orcádat,
Engem pedig elemész a bubánat.

MISÁK FERENC
(Alberti-Irsa)

Magas égből...

Magas égből bánateső de esik,
Édesanyám két gyöngyszeme köny-nyezik.

Leke is sír, mert elmegyek messzire,
Isten tudja, ölel-e még keblire.

Eső után szivárványhid fentragyog,
Megládom anyám, hogy egyszer csak itt vagyok,

Tarisznyámba aranytallér muzsikál,
El nem visz majd innen más csak a halál.

RAGYOGÓ LŐRINCZ PÁL
(Budapest)

A bakonyi nagy erdőben...

A bakonyi nagy erdőben jártunk nem is olyan régen,

Napsugaras forró nyár volt, virágtenger hullámzott a réten.

Ránkborult az öreg Bakony titokzatos, simogató árnya,

A füledbe sugtam egy szót... elpirultál... emlékszel-e rája?

Halvány arcod égő pirja, ragyogása volt a válasz nékem,

Kicsi kezéd remegését még mostan is a kezemben érzem.

Azorszemed villogása versenyre kelt a nap sugarával,

Megtellett a szívünk, lelkünk földöntúli édes boldogsággal...

A bakonyi nagy erdőn most nyárt-sírató őszi szelek fujnak,

A sárguló falevelek lábnyomunkra zokogva lehullnak.

Engem is fuj az őszi szél, messze Tőled, talán nem is látlak?...

De ha zöldül a vén Bakony, kis-angyalom újra odavárlak!

Ifj. RAKK ISTVÁN (Moha)

Rózsahegy Kálmán — kormányfőtanácsos. A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére Rózsahegy Kálmánnak, a Nemzeti Színház örökös tagjának a magyar színművészet fejlesztésével szerzett érdemei elismerésül a kormányfőtanácsosi címet adományozta. A kitüntetés országoszerzete osztatlan örömet keltett.

Bethlen István grófot ünnepelték hatvanadik születésnapja alkalmából a Magyar Szemle Társaság vacsoráján. Ravasz László püspök üdvözölte a volt miniszterelnököt. Bethlen válaszában a korszerű reformok szükségességét és kereteit vázolta. A vacsorán résztvettek: Fabinyi Tihamér, Hóman Bálint, Kállay Miklós, Keresztes-Fischer Ferenc és Lázár Andor miniszterek, számos országgyűlési képviselő és közéletünk több előkelősége.

Ötvenhárom évig szolgált egy uradalomban. A földművelésügyi miniszter elismerő oklevél és száz pengő jutalommal tüntette ki Eredics János répceszentgyörgyi lakost, aki egyfolytában ötvenhárom évig szolgált a szombathelyi püspökség répceszentgyörgyi uradalmát. A kitüntetést és pénzjutalmat szép ünnep keretében Pásztóy Dezső dr. sárvári főszolgabíró adta át a gazdasági cselédnek, akit a község nevében Sinkovich Vince esperesplébános üdvözölt.

Rust német miniszter befejezte magyarországi tartózkodását. Rust Bernát német nevelésügyi miniszter egyhetes budapesti tartózkodása után október 13-án, a mátyásföldi repülőtérrel visszatért hazájába. A miniszter bucsuztatására magyar részről Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter jelent meg a repülőtérén.

Már 1 fillérért vásárolhatunk 10 szál gyufát. A hivatalos lap október 16-iki száma közli a pénzügyminiszter folyó évi 115.200. számú rendeletét, amely megállapítja a gyufa csomagolásának módjait és a nagyban, valamint fogyasztási forgalomban felszámítható legmagasabb árakat. Az új árak teljesen megegyeznek a régiekkel. Egyedüli eltérés és újítás az ugynevezett paraffinolt rózsaszalon gyufánál van, amelyek ára nagyjából 50 fillér. Ebből kiskereskedők és dohánypárusok 10 szálát is kötelesek kiszolgáltatni 1 fillérért

Rózsahegy Kálmán,

a legnépszerűbb színművész, „méltóságos ur” lett.

Meghalt Franciaország háborús elnöke. Raymond Poincaré volt francia köztársasági elnök és miniszterelnök október hó 15-én Párisban 74 éves korában hirtelen meghalt. Poincaré a világháborúban történelmi jelentőségű szerephez jutott, mert a világháború kitorésekor ő volt Franciaország köztársasági elnöke és az ő elhatározásához fűződött Clemenceau-nak, a győzelem atyjának, miniszterelnöki kinevezése. Személyileg rossz viszonyban volt a „tigrissel”, azonban a győzelem érdekében a kormányzást mégis reábizta. Poincarét a nemzet halottjának tekintik és temetését az állam fogja rendezni.

Marschall Ferenc államtitkár ünneplése. Bács-Bodrog vármegye október hó 12-iki, Jánoshalmán tartott közgyűlésén Schopper Antal madarasi plébános lelkes szavakkal emlékezett meg Horthy Miklós Kormányzó Ur jubileumáról. A közgyűlés tagjai melegen tüntettek a Kormányzó Ur mellett és táviratilag köszöntötték böles és országmentő munkásságáért. Hosszu és lelkes ünneplésben részesítették Marschall Ferenc államtitkárt is, akit elsőnek Baranyi Tibor főispán, majd Medveczky Károly gazdasági főtanácsos és Szabó Szabolcs Dusan alispán köszöntött. Marschall Ferenc államtitkár nagy tetszéssel fogadott beszédében a kétezeréves keresztény kultúrát és az ezeréves alkotmányt jelölte meg az ország alapkövéül, amelyen, mint biztos alapon állva, bátorsággal, bölcsességgel és bácskal becsülettel visszaszerezhetjük Nagymagyarországot és véreinkkel egyesülve, független nemzeti életet élhetünk.

Harminkét bányász bennégett egy bányában. Lyon francia város közelében, St. Gobain község kénbányájában robbanás történt, amelyet tűz követett. A bánya mélyében harminckét munkás dolgozott, akik valamennyien életüket veszítették. A kénbányában kitört tüzet sikerült eloltani.

Jövő évtől kezdve táresával indítják a vonatokat. A személyszállító vonatok körüli szolgálat meggyorsítása céljából 1935. február 1-étől kezdve valamennyi magyar vasuton egyszerűbb módon indítják majd a személyszállító vonatokat. A vonatok indítását megelőző eddigi kézi síp- és kürtjelzés ezen az időpontra elmarad és ehelyett a forgalmi szolgálattevő a „vonatmenesztő tárcsa”-val ad az indulásra jelzést, illetve parancsot. A nappali vonatmenesztő tárcsa 40 centiméter hosszú nyél, amelynek végére 20 cm. átmérőjű kerek tárcsalap van erősítve. A tárcsának jelzést szolgáló oldala zöldszínű alapon függőleges és vízszintes irányban háradó 20 milliméter széles fehér sáv alkalmazásával szabályos fehér keresztet mutat, a tárcsa hátsó oldala pedig szürkére van festve. Az éjszakai vonatmenesztő tárcsa annyiban különbözik a nappalittól, hogy a tárcsa közepére zöldszínű fényt terjesztő villanylámpa van felszerelve, amely kapcsológomb segítségével gyújtható és eltolható.

PÁSZTORTÜZ

A 16 hős Bárkányiról...

A Szeged-felsőtanyai központ templomkertjében jártam a közel múltban. Szeged óriás tanyavilágának csak egyik részlete ez... A Krisztus urunk karjaiba dőlt hősi halott katonáink köből faragott emlékműveinek hatalmas talapzatáról, a hatalmas talapzat óriási írotáblaszerű négy oldaláról ott olvastam könnyekig megilletődötten az egész balástyai és csöngőlei, továbbá Gajgonya és Őszeszek pusztai kapitányságok egyik része hősi halott katonájának ezernyi bus magyar nevét...

A Lüppayak, Böröczök, Börcsök, Kordások, Szélek, Kondások és a többi derék tanyai fiúk nevei és véres alakjai egymásután élém sorjázta könnyes szemem varázsképeket rezegtető harmatfátyolán át. Betűzgetvén tanyai hőseim nevét, a Bárkányi-név az emlékmű talapzatának mind négy lapjáról ismétlődően sokszor szemembe vésődött és meg-meg dobogtatta a szívemet. Azért végül bensőséges testvéri részvétellel összeolvastam a felsőközponti hősi halott katoná Bárkányi nevét, Oh Jézusom!... 16, azaz tizenhat hős Bárkányi nevét öröklötte meg a fenséges hősemlekk.

Egyetlen családí törzsokról — ennyi hősi halott! Óriási magyar áldozattétel ez! Annakidején a törökudáskor a vezekényi véres csatában hat vitéz Esterházy gróf esett el, s nevüket, mint a magyar hősiség és áldozatosság példaképeit nemzetünk történelmébe feljegyezték, az iskolákban tanítják... Helyes dolog ez a kegyelet! De kérdem én, mint jómagam is hajdu szabad paraszt-katonák szürke leszármazója, hogy a magyar paraszti hősiség és tengernagy áldozatosság királyi felséges történelmi könyvét megírta-e már valaki?! Az évezredek sok milliónyi névtelen magyar paraszti katoná nagyszerű hősiségét és regés királyi áldozattételeit, a hazáért való szenvedéseit tanítják-e?! A 16 Bárkányit példaképpül ragyogtatják-e, a gyermekek lelkébe vésik-e legalább a helyi iskoláinkban?!... Szégyenszemre nemet kell mondanom! Vigaszul mégis annyit most felemlítek, hogy a felejtett 16 Bárkányi és többi minden más egyéb Bárkányink hősi magyar sirja fölött már hajnallik... Ugyanis az ihletett, lánglelkű magyar paraszti író-költő, az én szeretett jó Számadó Ernő édesöcsém, szomorú őseink, hőseink begyepesedett sirjai fölött a hajnali ébredés legelső lángcsóvját felgyújtotta, midőn kutakodni a rejtelmes ősi magyar paraszti főváros, Hódmezővásárhelyre ment és már írja: az árvaságában elvadult lángeszű magyar paraszti költőnek, Nótás Szabó Pálnak regényes élettörténetét. A magyar paraszttétel minden szép-

Cséleányi József

színművész, a rádió népszerű énekes.

ségét, fájdalmát és árvaságát belefoglalja ebbe az írásába ez a sok tekintetből Nótás Szabóval sorstárs Számadó. Adjon neki az Isten erőt, részetekről pedig megértést, édes testvéreim, hogy idővel éppen Számadónk a 16 hős Bárkányi és a többi egész magyar aranyparasztság legendáit sorra vehesse és nemzetünk bibliás aranykönyveit megírhasssa!

MÓRICZ PÁL

Reischl Richárd és Imre finn kiténtése. A nyár folyamán itt járt nálunk Kivimäki finn miniszterelnök és felesége. Ittartózkodásuk oka a két nemzet baráti kapcsolatainak kimélyítésén kívül a finn kormányfő feleségének súlyos reumatikus fájdalma volt, amely ellen a rádiumos hévízi esodató vizében és iszapjában keresett gyógyulást. Pár heti ottartózkodás után a finn miniszterelnök felesége teljesen gyógyultan távozott el. Azért a figyelmes és előzékeny magatartásért, amelyben a finn miniszterelnököt és feleségét a hévízi fürdőbélők: Reischl Richárd és Reischl Imre részesítették, azzal honorálta Kivimäki miniszterelnök, hogy a két Reischl-fivért a finn Fehérrózsarend II. osztályu parancsnoki keresztjével tüntette ki.

Szörnyű esata kukoricafosztás közben. Barkó Benjámin nagykorúsi gazda tanyáján kukoricafosztás volt. A környék fiatalosága, legények, leányok, vagy hárminc ember, gyűlt össze az udvaron. Este Szüle József és Szász Dániel vezetésével hét újabb legény érkezett a tanyára. Barkó, a házigazda, felszólította őket a távozásra, mire a legények a háziaknak és fosztóknak estek. A harc végén öt súlyos sebesült maradt a földön. Ezenkívül még nyolc könnyebb sebesültje van a csatának. A legények szétszédtek az udvar kerítését, betörték minden ablakot és két ajtót kiszakítottak a sarokaiból.

Negyvenéves római katolikus valású okleveles gazdász, aki 17 év óta működik ezen a pályán, magtárosi vagy felügyelői állást keres január hó elsejére. Megkeresést a Vasárnap kiadóhivatalához kér.

Öt napos bányásztrájk a mélyben.

A Dunagőzhajózási Társaság pécsi bányájának 350 munkása október hó 11-én a bánya mélyén éhségstrájkot kezdett. A munkások elhatározásának oka az volt, hogy az utóbbi időben lényegesen csökkent a jövedelmük. Másnap újabb 520 bányász szállt le a tárnákba, úgy hogy az éhségstrájkba kezdett bányászok száma 870-re emelkedett. Ez a szám aztán ezerre nőtt és az éhségstrájk öt napig tartott. Október hó 15-én, hétfőn este végre létrejött a megegyezés a bányafelügyelet és a munkások között. A megegyezés bizonyos előnyöket biztosít a munkások számára. A megegyezés aláírása után a bányászok kimerülten és éhesen feljöttek a mélyből.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangut, igazán olcsón Reményi országos híru hangszertelepén vásárolhat: Budapest, VI./15., Király-utca 58-60. Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

A kis önzetlen

Pistike hosszú könyörgésére apja egy ródlit vásárol neki. Mielőtt a ródlit odaadná, így szól hozzá:

— Figyelmeztetek, hogy a ródlit nemcsak neked vettem, hanem kisöcsédnek, a Józsikának is, tehát neki ép úgy joga van használni, mint neked.

— Rendben van, — feleli Pistike — majd ő fogja használni fölfelé, én meg lefelé.

Egy többezeréves egyiptomi fáraó mumijája (holtteste) mai állapotában

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Kérek címekeket adni szőlő-oltványtelepekről, lehetőleg közel Budapesthez? 2. Van-e Gyöngyösön oltványtelep. A budai zöld, juhjúrtu hárslevelű, járdorvány fajták ajánlatok-e a budai hegyvidékre és hogy nevezik e fajtákat németül? (L. R., Úröm.) — **Felelet:** 1. Szőlőoltványokat előnyösen beszerezhet Ecsédről, Agrária Szőlőtelepítő Rt.-től, Gyöngyös és Abasár környékén van több oltványtelep. Ezek közül nevesebb Szabó Gyula (Gyöngyös) és Abasári Szőlőoltványt Termelő Gazdák Szövetségének Szövetkezete (Abasár, Völgy-utca). 2. A kérdett fajok régi, ismert fajták, megfelelő alanyra oltva, szépen díszlenek az Ön vidékén is. E fajtáknak többféle elnevezése is van, lehetséges azonban a jó magyar nevéket használni, idegen nevekekkel az amugyis meglehetősen kevert szőlőfajtaelnevezéseket még inkább összezavarjuk.

Kérdés: Éres gazdasági eselédem három napi szabadságot kért s azalatt az idő alatt minden bejelentés nélkül körhözba ment. Fogadhatok-e helyette másikat, vagy ő rá várjak? Az eselleges körházi költségeket ki köteles riselni? (Ifj. S. M. Hódmezővásárhelypuszta). — **Felelet:** Az 1898. évi 11. törvények 5. §-a, valamint az 1907. évi 45. tc. 28. §-a utolsó bekezdése értelmében, ha a eseléd — legalább tizenöt napi tényleges szolgálat után — úgy a eseléd, mint a gazda hibáján kívül megbetegszik a szolgálatban, a körházi ápolási költségeket 30 napig a gazda viseli, míg ha a eseléd betegségének a gazda az oka, úgy bármilyen tartamu tényleges szolgálat után a körházi ápolási költségei a eseléd teljes fölőpüléséig a gazdát terheli. Ha a eseléd megbetegszik, s betegsége 45 napon túl tart, vagy ha a betegség 45 napot meghaladó tartóssága előre látható és a betegség miatt a eselédnek nincs elég ereje és képessége arra a munkára, amelyre felfogadva lett, a gazda egy hónapra, de legtovább a betegség beálltát követő 45-ik napra felmondhat neki. Ha a gazda a felmondás jogával nem élt, az utólag felgyógyult és szolgálatra jelentkező eselédet jogosan el nem bocsáthatja.

Kérdés: 1. Joga van-e a községi adó-végrehajtónak az OFB által kiosztott házhoz felszaporított törlesztési díja: 192 pengő miatt foglalni? 2. Jogosan teheti-e ezt akkor, ha a díj egynegyed része már le van fizetve? 3. Számíthat-e fel 3 százalék foglaltsági illetéket? (M. L., Földéke). — **Felelet:** 1. Ha az OFB által kiosztott föld után a kiszabott díjakat nem fizetik meg, úgy az adóvégrehajtás jogos, azonban ha már egynegyed részét kifizették és a végrehajtás összegében ez nem tűnik ki, úgy forduljon az OFB-hez, ahol majd kiigazítják.

Kérdés: Hol szerezhető be Budapesten fonásra alkalmas kender? (3388. L. R., Úr). — **Felelet:** Itt közülünk egypár címet: Magyar kender, len- és jutajpar Rt. (V., Wekerle Sándor-u. 8.); Panonnia textilkereskedelmi vállalat (V., József-tér 9.); Ádám Miksa Rt. (IV., Ferenc József-rakpart 6/7.); Klinger Henrik (V., Wekerle Sándor-u. 11.).

Kérdés: 1. Hogyan és hol tudnám az „Általános Fogyasztási Szövetkezetek” 1916 április 20-án elhelyezett 600 koronát teljes, vagy részösszegetben valori-

zálattani? 2. Mint vidéken lakó, hogyan szerezhethetném meg a jugoszláv vizumot, anélkül, hogy személyesen menjek be Pestre miatta? 3. Ha valakinek a nereg-nal végződik, hol tudhatnám meg, hogy ősei valamikor nemesek voltak-e és megilleti-e őt valamely előnév használata? (R. L., Tur). — **Felelet:** 1. Körülbelül 10 fillért ér; nem valorizálható. 2. Forduljon a Jugoszláv-Magyar Közgazdasági Rt.-hez (Budapest, V., Zrínyi-u. 12.), amely intézet a vízumbeszerzést elintézi. 3. Esetleg megtudhatja a Magyar Királyi Országos Levéltárban (Budapest, I., (Bécsikapu-tér 4.); ez azonban egy hosszú és költséges eljárás. Kérését teljesítjük.

Kérdés: Mi a vételára az őszibükkönyvetőmagoknak? (M. J., Hajduböszörmény). — **Felelet:** Pannonbükköny 52. szöszibükköny 80—95 fillér kilogrammonként.

Kérdés: Tizenegy élő gyermekem van, hová forduljak segítségért? (H. L., Rábaszombat). — **Felelet:** Forduljon a Kormányzó Újélemlőszáma nyomorenyhitő-akciójához (Budapest, I., Vár), vagy a Magyar Anyák Szent István-napi Bizottságához (Budapest, VI., Nagymező-u. 3.). Az utóbbi esetben a kérvényt a községi előjárósággal, vagy a lelkészi hivatalnál láttamoztatni kell, hogy a benne foglalt adatok megfeleljenek a valóságnak.

Kérdés: 1. Hogyan és hová kell eltenni a szőlőt és egyéb gyümölcsöt, hogy a jövő nyárig eltartson? 2. Hogyan kell eltenni az üres boroshordókat a következő évre, hogy meg ne penészedjenek? (B. Á., Majs). — **Felelet:** 1. A szőlőt és gyümölcsöt fagymentes, száraz, tiszta helyiségben kell eltartani. Kisérje figyelemmel mezőgazdasági rovatunkat; ebben sürin írunk a gyümölcs-eltartás irányelveiről. A szőlőt szokás felagatni függő rácsokra, vagy a levágott venyigét vizes ívegek dugni, hogy az vízzel táplálkozzék s így a rajta csüngő fürt összetöpreődését is megakadályozza. 2. A boroshordókat igen alaposan ki kell mosni, azután bekénezeni. Első alkalommal körülbelül 2—3 gramm ként égetünk el a hordóban hektoliterenként. Kénezés után a hordókat leaonazzuk. Ha a hordók hosszab ideig üresen maradnak, havonként újra kell őket kénezeni.

Kérdés: Mennyivel számítható egy aranykorona mai értékben? (5619. számú előfizető). — **Felelet:** Egy aranykoronának a hivatalos árfolyama 1.16 pengő, ennél többet tehát senki nem szedhet. A tanító díjlevegélre vonatkozó kérdésről van feladva, arra így nem tudunk válaszolni.

Kérdés: Szüleimmel egy háztartásban élek, de tavaly adókönyvünk külön volt, s így a föld-adót nem kellett megfizetni. Most a két adókönyvet egyesítették s föld-adót is róttak ki ránk. Jogos-e ez a követelés? (Cs. M., Regöly). — **Felelet:**

ELADNÉK :

Eladnék egy 10×15 cm. méretű „Ernemann” gyártmányu fényképezőgép, 15 darabból álló felszereléssel, esetleg a felszerelés nélkül is. Az objektív Dekettiv Aplanat gyártmányu f. 6.8 fényerejű. Levelezés esetén válaszlevegő küldendő! A gép lemezes. Cím: Rácz Elek, Babarc, Baranya m.

Ha igazolni tudja, hogy vagyona a szüleitől egészen el van különítve, akkor joga van követelni, hogy adózás szempontjából is elkülöníttessék. Ellenkező esetben azonban az adó együttesen vehető ki.

Kérdés: 1. Fennáll-e a földmirelésügyi miniszternek az a rendelete, hogy akinek 100 pengő alul van a föld-adója, annak nem kell föld-adót fizetni? 2. Milyen kataszter alatt lehet felvenni az áterületen lévő földet? (J. I., 37.331. sz. előfizető). — **Felelet:** 1. A 10 katasztrális holdon aluli, illetve azon mezőgazdasági ingatlanok tulajdonosai, amely ingatlanok összes kataszteri tiszta jövedelme a 100 koronát meg nem haladja, föld-adót nem kötelesek fizetni. 2. Ha ingatlanának kataszteri értékebecslésével nincs megelégedve, kérheti annak kiigazítását.

Kérdés: 1. Mi a védekezés az ellen, ha a feles-letésbe kiadott borjút lefogalják annak az adójába, akinek a borjút letelés végett átadta a tulajdonos? 2. Visszakövetelhetek-e egy fiatal méhrajt akkor, ha az a szomszéd fájára repül s azt a szomszéd megfogja? 3. Szeptember hó 25-én jogos-e a 3 százalékos adóbehajtási illeték felszámolása, harmadik negyedre való befizetésnél? (B. Á., Majs). — **Felelet:** 1. Adófogalás ellen nem igen lehet védekezni, mert adóvégrehajtás esetén igénypernek csak a legszűkebb határok között van helye és csak a feles vállalkozón követelheti a borju elárverezése miatt keletkezett kárát. 2. Visszakövetelheti akkor, hogyha nem sokkal a raj kiépülése után jelentkezik azért, azonban napokkal utóbb már nem. 3. Az adóbehajtási illeték jogos, ha az adózó tényleg hátralekban volt, s az előjáróság a behajtási lépéseket már tényleg megtette. Az 1934. évi esélési eredmények még felolgozás alatt vannak s így azokat még nem közölhetjük Önnek.

Kérdés: Éres gazdasági eselédem van, akit úgy fogadtam fel, hogy az éjjelt is nálam tölti, mindamellet sohasem hál ithon, többszöri parancsom ellenére. Ebből sok károm származik, mert nappal álmos és a napi munkát nem jól végzi. Mit tehetek? (B. M. J., Nagykőrös). — **Felelet:** Ha eselédje többszöri figyelmeztetés dacára nem viseli megfelelően gondját az állatoknak, s az állállót engedély nélkül éjszaka elhagyja és kimarad, úgy joga van Önnek egy hónapra felmondani és mást fogadni, azonban a béréből levonásokat nem eszközölhet.

Kérdés: 1. 1924. évben feleségem és én életbiztosítást kötöttünk 15 évre. Rövid idő alatt lefizeltünk 12,500.000 koronát, s amikor a kötvényeket megkaptam, azok csak 10,000.000 koronáról szóltak. Én fizetésképtelenséget jelentettem be később és most szabadulni szeretnék a biztosítástól. Milyen módot használjak, hogy a befizetett összegnek legalább egy részét visszakaphassam? 2. Mi a közelebbi címe a budapesti kir. Törvényszéknek? (5651. sz. előfizető). — **Felelet:** 1. Biztosítási ügyében a megadott tényállás nem pontos, mert 1924 óta a biztosító társaság bizonyára felmondta a biztosítást, mert másképp ki van zárva, hogyha 1924 óta semmit sem fizetett, a biztosítása ma is érvényben van. Ha valaki a biztosítást felmondja, úgy az addig befizetett díjainak a telt idővel és a befizetett összeggel arányban bizonyos százaléka visszarár. 2. A budapesti kir. törvényszék közelebbi címe: V. ker., Markó-utca 27. sz.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. I. **Lentiszombathely.** A lapot megindítottuk a címére. A bordalt alkalomadtán közölni fogjuk. — **O. F., Mátraszöllös.** Verseiből közölni fogunk. — **Sz. G., Geneshátpuszta.** Jó rejtvény. — **Ifj. N. L., Szendrő.** Rejtvényeiből közlünk. — **K. P., Rácegres.** Jó rejtvények. — **T. G., Kerkapentekfalva.** A küldött előfizetési díjat megkaptuk, a jelzettek javára könyveltük. — **N. V., Szárföld.** Előfizetése folyó év augusztus hó 31-ig van rendezve. Tréfáját közölni fogjuk. — **H. M., Nyiregyháza.** Rejtvényeire sor kerül. — **K. Gy., Szomoróc.** A kért mutatványszámot elküldöttük. Hálás szívvel köszönjük, hogy szem előtt tartja lapunk terjesztésének szükségességét. Verseiből természetesen közlünk. A füzetet elküldöttük az Ön címére díjmentesen. — **Ifj. Cs. S., Kosd.** Verseiből hamarosan közlünk. Bevalljuk őszintén, hogy a regényre nem emlékszünk. Nálunk „A tolvaj” című színmű van; a regény kéziratát még nem láttuk. Kérjük, értesítsen bennünket, nem forog-e fenn ebben a kérdésben valami félreértés? Üdvözlét!

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 30 fillér; kétkoronás 60 fillér; ötkoronás 1 pengő 55 fillér; régi egyforintos 80 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 33 pengő 20 fillér; 10 koronás 15 pengő 95 fillér; Napoleon-arany 32.40—32.60 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karper, fülbevaló, stb.) grammonként 3 pengő.

Színarany kilogrammja 5565—5580 pengő.

Színezüst kilogrammja 78 pengő.

TRÉFÁK

Sovány vigasz

— Rettenetes helyzetben vagyok, Uram. Hónapok óta nincs állásom és itt állok ebben a nagy városban egyedül, egy vas nélkül.

— Ejnye, hát miért nem jött hamarabb hozzám?

— Drága Uram, maga kíséget engem a pénzzavaromból?

— Azt nem, de ha mellettem van, akkor már nem áll egyedül egy vas nélkül.

Ok a mulatságra

— Mit mulat olyan jóízűen, barátom?

— Egy árverésről jövök, ahol a háziur majdnem gutaütést kapott, mert az általa lefoglalt holmikat elvitték adóba.

— Remek. És hol volt az az árverés?

— Nálam.

Móricza tanul

— Papa kérem, mit nevezünk egyesnek adónak?

— Az olyan adót, amit egyenes úton nagyon nehéz megkeresni.

A részletfizetés

— Tegnap vettem egy büntetőtörvénykönyvet részletfizetésre.

— Ejha, maga talán művelődni akar?

— Dehogy, csak meg akartam nézni benne, hogy mi történik, ha az ember nem fizeti a részleteket.

Ki tud angolul

Kohn a kávéházban magához hívja az ujságos gyereket és megkérdezi tőle, tud-e angolul?

— Nem tudok, — feleli az ujságos gyerek.

— Akkor küldd ide a pincért.

Jön a pincér és Kohn kérdésére közli, hogy ő sem tud angolul.

— Akkor küldje ide a főpincért.

A főpincér sem tud angolul és Kohn magához kéri a tulajdonost.

— Én tudok angolul, — mondja a tulajdonos — mit parancsol?

— Legyen szives, menjen oda ahhoz az angol urhoz és mondja meg neki, hogy már tíz perc óta ég a kábtája.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

2 kása
(-r) (-z)

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

2. Szórejtvény.

Anglia OOI mén

(Beküldte ifj. Vörös József Páspökszent erzsébetről.)

3. Szórejtvény.

pauza i hejehujázik SÁG
(n=r)

(Beküldte Molnár Sándor Tarról.)

4. Szórejtvény.

nem meleg lángol S franciszkánus

(Beküldte Szücs János Perekedről.)

5. Szórejtvény.

S ga ga

(Beküldte Vörös Mihály Perekedről.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 45-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 39-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Vulkán.** 2. Szórejtvény: **Nagykállói határban.** 3. Szórejtvény:

Alaptalan. 4. Szórejtvény: **Alattomos.** 5. Szórejtvény: **Ujságíró.**

Megfejtették: Eöry Rózsi, Rácz Elek, Kovács Bálint, Pálok István, Csibráki Mihály, Ila Sándor, Henszel Mihály, Buzás Sándor, Jób Jenő, Günther Ferenc, Vargha Anna, László Irén, Bisz Sándor és Bíró Zoltán.

Jutalomkönyvet nyertek: **Ila Sándor (Felsőmocsolád)** és **Buzás Sándor (Ártánd).**

A 40-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, október hó 21-én. Állat- és kirakodóvásár: Füzesgyarmat, Nagykőrös.

Hétfő, október hó 22-én. Állat- és kirakodóvásár: Baranya, Békés, Békés-saba, Egyed, Hajduszoboszló, Heves, Kecel, Kunmadaras, Kunszentmiklós, Mándok, Miskolc, Nádudvar, Pápcse, Szihalom, Tiszapalkonya, Tokaj, Tolnanémedi, Tompa. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Hentes, Söjtör. — **Marha- és kirakodóvásár:** Szentgyörgyvölgy. — **Kirakodóvásár:** Mikosszéplak, Nagylócs, Tatabánya.

Kedd, október hó 23-án. Állat- és kirakodóvásár: Békés-saba, Gesztely, Újpest.

Szerda, október hó 24-én. Állat- és kirakodóvásár: Békés-saba, Celldömölk, Németlád, Zomba. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Nemesvid, Zsámbék.

Csütörtök, október hó 25-én. Állat- és kirakodóvásár: Felsővadász, Kaposszekcső, Tengelic, Tornaszentandrás. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Pacsa, Zsámbék. — **Kirakodóvásár:** Nagycenk.

Péntek, október hó 26-án. Állat- és kirakodóvásár: Diósvizsló, Mindszent, Sümez. — **Marha- és kirakodóvásár:** Répceszentgyörgy.

Szombat, október hó 27-én. Állat- és kirakodóvásár: Battonya, Mindszent. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Istváni. — **Marha- és sertésvásár:** Szekszárd.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak október hó 16-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac. Buza tiszai 77 kg-os 16.05—16.35, 78 kg-os 16.20—16.70, 79 kg-os 16.35—16.65, 80 kg-os 16.45—16.75; felsőtiszai 77 kg-os 15.70—16, 78 kg-os 15.85—16.15, 79 kg-os 16—16.30, 80 kg-os 16.10—16.40; — **duna-tiszai, fejérmegyei, dunántúli** 77 kg-os 15.65—15.75, 78 kg-os 15.80—15.90, 79 kg-os 15.95—16.05, 80 kg-os 16.05—16.15. **Pestvidéki rozs** 12—12, egyéb 12.20—12.30; **sörörpa** elsőosztályú 17.50—18.50, másodosztályú 16—17, harmadosztályú 15.25—15.75; **takarmanypárpa** elsőosztályú 14.15—14.30, másodosztályú 13.85—14; **zab** elsőosztályú 13.90—14.10, másodosztályú 13.70—13.80; **tengeri tiszántúli** 11.20—11.30; **buzakorpa** 10.60—10.75; **8-as liszt** 13.65—13.80 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza októberre 15.67, márciusra 16.76—16.78, májusra 17.03—17.05. **Ros** októberre 12.50, márciusra 13.34—13.35, májusra 13.50. **Tengeri májusra** 10.80—10.81 pengő métermázsánként.

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) A külföld részéről lucernamag iránt érdeklődés nem mutatkozik, csak erdélyi löheremagban történt néhány kötés, előbb csökkenő, majd tartott árak mellett. Egyéb heremagvakban nem volt forgalom, csupán battacimmac iránt mutatkozik érdeklődés. Megerősödött a kínálat fehér, vörös és egyéb kölesfajtákban, de ezidőszent csak egészen prima, egészséges, tisztafehér, keverékmentes fehérköles kereset. *Hüvelyesekben, tökmagban és napraforgóban* alig volt üzlet, ami az árak további lemorzsolódását idézte elő. — A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért, 100 kilónként, budapesti paritásban: köles, fehér 12—13, vörös 10—10.50, vegyes 9.75—10.25; repce 21.75—22.25; napraforgó, vegyes 10.10—10.35; lenmag nagy 23.25—24, kis 21.25—22; tökmag, nagy 19.50—20.50, kis 17.50—18.50; mák (kék) 47—48; borsó: Vikt. 28—32, expressz 20—22, őszi 20—22; lencse, nagy 45—50, közép 32—36; bab: fehér gyöngy 15.50—16, dunai szokvány 14.50—14.75, dunántúli szokvány 13.25—13.50, felsőm. szokvány 12.75—13, gömbölyű fürj 17—18, hosszú 16—17, lucernamag 135—155; löheremag 135—150; tavaszi búkköny 16—17 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 12, borsóhéj 12.50, borsókorpa 12.50, buzakonkoly 11, konkolydara 11.25, lenmagpogácsa 14.25, napraforgópogácsa 12.75, repepogácsa 9.50, száritott répszelet 9.75, rozskonkoly 9.50, rozskorpa 11, rozstakarmányliszt 13, tökmagpogácsa 14 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna másodrendű 5.80—7, harmadrendű csomagolásra 5.10—5.60, sarjuszéna 5.50—5.60, muharszéna 5.60—7.50, lucernaszéna 8—8.80, zabosbúkkönyszéna 7, széna és muhar keverék 7.70, alomszalma elsőrendű 4.80, másodrendű 4.20—4.50 pengő métermázsánként, zsupszalma, 1 kéve 35—40 fillér.

Cirokszakál, takarószalma 20—22 pengő. *Cirokrag* új 8 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) és beállítási való tinó 42—46, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 42—46, másfél éves tinók 40—42, másfél éves üszökök 40—42, fiatal, friss fejűs tehén 50—55 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Borjuvásár. Elsőrendű 80—84, másodrendű 72—79, harmadrendű 58—71 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Aranydollár,

és fontra szóló zálogleveleket, kötvényeket, fixkamatozású papirokat pengő ellenében vesz és elad **Barna-bank**, V., Nádor-utca 26. Telefon: 213—16., 104—67.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 200—370, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 205—250, alárendelt minőségű lovak 30—195, vágó lovak 15—130 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg sulyban 40—45, prima fiatal bárányok, darabonként 40—42½ kg sulyban 44—48 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsával, 3 kg sulylevonással.

Nyersbőr. Marhabőr, 45 kilogrammig, magyar 0.68—0.70, tarka 0.78—0.80, borjubőr, hosszú lábbal 1.15—1.20, rövidlábú 1.25—1.30 pengő kilogrammonként.

Sertésvásár. Elsőrendű uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 81—81.5, kivételesen 82, szedett közép 74, silány 64 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Tej és tejtermékek: Teljestej 32, lefőltözött tej 8—10, tejszín 240—280, tejfel 120—160 fillér literenként. Centrifugált vaj 260—320, szedett vaj 180—200, tehén-túrós 50—80, juhsajt 150—200, grói 220—240, trappista 160—220, emmentáli 240—320 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Éltőbaromfi:* Tyuk 1.60—3, csirke 0.80—2.20, ruca 1.40—2 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyuk 1.10—1.50, csirke 1.40—2.40, ruca, hizott 1—1.30, lud, hizott 1—1.30, pulyka, hizott 1.20—1.60, libamáj 2—6 pengő kilogrammonként. Teatojás 8—9, főzőtojás és apró 6—7.5 fillér darabonként.

Zsír és szalonna: Szalonna, olvasztani való 1.20—1.40, sózott, kenyér 1.30—1.60, füstölt 1.40—1.80, háj 1.32—1.44, tepertő, zsíros 1.40—2, sertészsír, helybeli 1.28—1.40 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus: Szarvascomb 1.60—2.40, gerinc 3—4, lapocka 0.80—1.40, többi része 0.40—0.50 pengő kilogrammonként. Nyul, szőrben 2—4, fácán 2—2.60, fogoly 0.80—1.20 pengő darabonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 3.60—5.20, félédes 3.20—4.40, rózsza 2.60—3.20, erős 2—2.40, mák, kék 0.70—0.80, pergetett méz 1.20—1.48, háziszappan, szín 1.20—1.40, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 4—16 (1 cs.), petrezselyem 4—16 (1 cs.), zeller 3—16 (1 drb), kalarábé 2—6 (1 drb), karfiol 12—30, vöröshagyma, makói 8—12, közönséges 6—10, fokhagyma 96—90, cékla 8—20, fejeskáposzta 6—12, savanyított káposzta 24—34, kelkáposzta 6—16, vöröskáposzta 10—20, fejeslétka 4—10 (1 drb), torma 40—120, burgonya, Güllüba 10—12, őszi, rózsza 8—10, nyári, rózsza 9—12, Ella 6—8, kifli 16—20, tömör csiperkegomba 120—240, szegfűgomba 100—160, uborka 16—40, zöldpaprika, apró, hegyes 12—32, nagy, töltési való 10—36, tök, főző 16—28, sütőtök 10—12, paradicsom 8—20, zöldbab 28—50, vajbab 28—80, zöldborsó, hüvelyes 40—100, sóska 12—28, paraj, tisztított 12—24, feketeretek 8—20 fillér

kilogrammonként. Hónaposretek 6—12, zöld tengericső darabonként 4—8 fillér.

Gyümölcs: Alma 16—60, körte 20—60, szilva, aszalt 100—200, csipkeiz 50—60, bírsalma 16—40, áfonya 140—160, csemegezőlő 80—180, kevert szőlő 40—80, közönséges szőlő 28—50, dió 60—120, dióbél 280—400, mogyoró, olasz 240—300, mogyoróbél 280—360, héjazott mandula 320—560, gesztenye 30—60 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borpiacra a helyzet kezd kialakulni. Kistermelőknél ujborkort seprősen hektoliterfokonként jelenleg 1.75—2 pengőt fizetnek, ab termelőhely. Ezel szemben jobbminőségű uradalmi borok iránt a kereslet és érdeklődés ma is fennáll és ilyenekért hektoliterfokonként 2—3 pengőt is fizetnek, ab vasut. Külföldi nősen nagy az érdeklődés vörösborkok iránt, ami az országban elég kevés van. A termelők általánosságban nem mutatnak nagy eladói hajlandóságot, ami mindenesetre az árak szilárdulását előnyösen befolyásolja. Egyes, általánosan ismert jó vidékek, mint Eger, Somló, balatoni borvidék, Villány, az árak 50 pengő körül mozognak, sőt jó minőségeknél ezt még meg is haladják. Óborkok hektoliterfokonként 2 pengő körüli áron kelnek el, a jobb minőségeikért — amiből most már kevés van — 2.50 pengőt is fizetnek.

Szesz és szeszitalok. A szeszforgalom és árak változatlanok. A *gyümölcspálinkaüzletben* a forgalom változatlanul szilárd irányzatú. *Törkölyben* volt nagyobb üzlet, változatlanul árban. *Szilvórium*, új nyári áru 3.60—3.80 pengő, *seprőpálinka* 3.30 pengőig, *eperpálinka* gyér forgalom mellett 3.50 pengőig kelt el kisebb tételekben. Az árak 10.000 literfokonként, III. táblázat szerint, ab termelőállomás, +3 százalék forgalmi adó értendők.

Fiac. A *fenyőfapiac* az őszi üzlet befejeződött, a forgalom csekély. A *tűzifapiac* az árak valamivel csökkentek és az üzletkötések a Faforgalmi Rt. árgyvezési alapján történnek. Az aprított tűzifa ára Budapesten, házhoz szállítva és lerakva métermázsánként, búkk 3.90—4, cser 3.70—3.90, két éves búkk 4.50—4.60, két éves cser 4.40—4.50 pengő. *Lombfában* az üzlet csekély, csak jobb minőségű tölgy-, dió- és nyárfát lehet elhelyezni.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára október hó 16-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab*: Angol font 1670—1710; dollár 338.45—342.45; kanadai dollár 340—350; hollandi forint 235.75—237.75; német márka 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab*: Cseh-korona 14.02—14.20; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.65—65.25; román leu 3.42—3.46; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. OKTÓBER 21—27.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap X. 21

9.15: Hírek. 10—10.55: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök. 11—12.15: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. Szentbeszédet mond Gálos László dr. pécsi theologai tanár. 12.20: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés. 12.30: Az Operaház tagjából alakult zenekar. Közreműködik Nagy Margit (ének); komoly zeneművek, operaráriák. **Színélben:** „Rádiókrónika”. Elmondja Papp Jenő. 14: Hanglemezek: táncdalok. 15: „Mezőgazdasági termelésünk a közeljövőben”. Balogh Vilmos dr. miniszteri titkár előadása. 15.50: A vakok „Homeros” énekkara; kardalok. 16.30: „Magyar szentek legendái”. Bodor Aladár előadása. 17.05: Eduardo Bianco argentinai tangózenekara. 18: „Többet ésszel, mint erővel”. Tamási Áron elbeszélése. 18.35: Rácz Béla cigányzenekara. 19.50: Sporteredmények. 20: Vidám est. Rendező Csanády György. 21: Hírek, sporteredmények. 21.20: Országos Póstászenekar; operarészletek. 22.50: A Bachmann szalonkvintett műsora; szórakoztató zene.

H é t f ő 22

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Komjátli Benedek és Balassa Bálint”. (Felolvasás). 10.40: „Októberi munkák a virágoskertben”. (Felolvasás). 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Közvetítés a régi Zeneakadémián elhelyezett Liszt Ferenc-emléktábla leleplezéséről. 12.50: Hírek. 13.30: Hubert Lajos gondolkázik, Eöördögh János fuvolázik. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: A rádió diákfőelőrája: „A 400 éves burgonya”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Dr. Németh Fruzsí”. Cs. Szabó László előadása. 17.30: A Zeneművészeti Főiskola Liszt-émlékversenyének közvetítése. 18.50: „Apróságok a klérus nagyjairól”. Kovács Sándor elő-

adása. 19.20: Krudy Gyula cimbalmozik. 19.50: „India és az elefánt”. Baktay Ervin előadása. 20.20: A Bécsi Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése a Városi Színházból. Vezényel: A. Toscanini; komoly zeneművek. **Utána kb. 22.40:** Hírek, stb. 23: Kurina Simi cigányzenekara.

K e d d 23

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Petőfi elbeszéléseiből” (A nagyapa). (Felolvasás). 10.40: „Őszi divatújdonosságok”. (Felolvasás). 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó stb. 12.05: A Mária Terézia I. honvédegyalozered zenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés stb. 13.30: Bertha István szalonzenekara; operarészletek. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Nyelvtelenség és nyelvtanulás”. Vajthó László dr. előadása. 17.30: Koréh Endre énekel, zongorakísérettel; műdalok. 18: Közvetítés és sétahangverseny a Székesfehérvári Képtárból a Károlyi-palotából. 20: N. Tasnády Ilona és Odry Árpád részleteket adnak elő Shakespeare műveiből. 20.50: Eduardo Bianco argentinai tangózenekara. 21.40: Hírek, versenyeredmények. 22: Waldbauer-Kerpely vonósnégyes; komoly zeneművek. 23: Horváth Lóránd dr. angolnyelvű előadása. 23.15: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál, Sárosy Mihály énekel.

S z e r d a 24

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „A magyar jobbágy német tükkörben”. (Felolvasás). 10.40: „A régi világ szállítóeszközei”. (Felolvasás). 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Kalmár Dezső—Balázs László szalonkvintettje; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Baráth Éva zongorázik, Rudas Imre fagotozik, zongorán kíséri Solti György. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: A rádió diákfőelőrája: „Jedlik Ányos”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Horváth Rezső cigányzenekara. 17.50: Olasz nyelvtanítás. 18.20: Hanglemezek: táncdalok. 18.40:

„Az üldözött költő felesége“. (Bacsányi-né) Berde Mária előadása. 19.25: Az Operaház előadásának közvetítése: „Faust“. Dalmi 5 felv. Zenéjét szerezte: Gounod. **Az I. felv. után:** Hírek. **A IV. felv. után:** Időjárásjelentés. **Az előadás után:** Az Eröss-Takács jazz-zenekar műsora. 23.30: Rigó Jancsi cigányzenekara.

Csütörtök 25

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Stein Aurél — Körösi Csomáról“. (Felolvasás). 10.40: „Az egészség kalendáriuma“. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: Hovay-trió; táncdalok. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus zenekara; szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: „A háztartásról“. Vizváry Mariska előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „A csermajori szakoktatási intézmények“. Magyar Kázmér m. kir. gazdasági főtanácsos előadása. 17.35: A Magyar Cserkészszövetség csapatainak zenekari hangversenye. 18.50: Angol nyelvtanítás. 19.20: Szerémi Gusztáv brácsászik, zongorán kísérő Szerémi Magda. 20: „Délamerika magyarjainak nyomában“. P. Bangha Béla dr. előadása. 20.35: Bodán Margit és László Imre magyar nótákat énekel. Kiséri Rigó Jancsi cigányzenekara. 21.50: Hírek. 22.10: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zene. 23.15: Heinemann Ede jazz-zenekara.

Péntek 26

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Időszerű apróságok“. (Felolvasás). 10.40: „Ifjusági közlemények. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: Az Egyetemi-Énekkarok szólókvartettje; kardalok. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Suki Tóni cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: A rádió diákfelórája: „Marokkó magyar kutatója“. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Tanyalátogatás“: Gesztelyi Nagy László előadása. 17.35: Hanglemezek; táncdalok. 18.10: Sporthírek. 18.25: Gyorsírótanfo-

lyam. 18.50: Ladányi Ilonka énekel zongorakísérettel; műdalok. 19.30: „Divat és egészség“, dr. Verebely Tibor egyetemi tanár előadása. 20: Budapesti Hangverseny Zenekar; komoly zeneművek. Közben kb. 20.45: A rádió külügyi negyed-órája. 21.30: Hírek. 21.50: Nógrády Guido jazz-zenekara. 22.40: Aradi Farkas Sándor cigányzenekara muzsikál, Horti Lajos énekel.

Szombat 27

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Gulliver viszontagságai az óriások országában“. (Felolvasás). 10.40: „A műfordítás műhelyéből“. (Felolvasás). 11.10: Vízjelző szolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Hanglemezek; táncdalok. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Ilinczy László szalonzenekara; szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: „Ezermester műhely“. 16.45: Időjelzés stb. 17: Zeitinger Jenő zongorázik: Beethoven zongoraművek. 17.45: A rádió műszaki újdonságai. 18.10: A Budapesti Könyvkötő Munkások dalkara és a Magyar Ruggyantaárugyár Dalkör műsora. 19.10: „Őszi témák“. Szép Ernő felolvasása. 19.45: Operettelőadás a Studióból: „A kék póstakocsi“. Énekes daljáték három felvonásban. Irta Szilágyi László. **Utána** kb. 22.10: Hírek, stb. 22.35: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara muzsikál. 23: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; operarészletek.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, október 21, délután 15—15.30: Elbeszélések. — **Hétfő, október 22, este 20.40—22.10:** Szórakoztató zene. — **Kedd, október 23, este 20.05—22.50:** Jazz és ének. — **Szerda, október 24, este 19.40—21.15:** Katonazene. 21.30: Hírek. — **Csütörtök, október 25, délután 17.05—17.25:** Hírek. — **Péntek, október 26, délután 18.30—19.25:** Szórakoztató zene. — **Szombat, október 27, délután 17.50—18.05:** Előadás.

A RÁDIÓ címe:

Budapest, VIII, Sándor-utca 7